

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ім. адмірала Макарова
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ

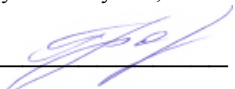
КАФЕДРА ФІНАНСІВ



«ДОПУЩЕНИЙ ДО ЗАХИСТУ»

завідувач кафедрою

професор, д.е.н. Рогов Г.К.
(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. завкафедрою)

 «24» грудня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

на тему: «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ»

Виконала: студентка групи 6441м

 **Нірянова Ольга Віталіївна**
(підпис)

Керівник роботи:

Доцент кафедри фінансів, к.е.н.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

 **Рудь Інна Юріївна**
(підпис)

Миколаїв – 2025 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ
АДМІРАЛА МАКАРОВА**

Факультет економіки та екології моря

Кафедра фінансів

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

проф., д.е.н. Рогов Г.К.

« » 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»**

Студентці Ніряновій Ользі Віталіївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Фінансовий аналіз діяльності банків України

Керівник роботи доц., к.е.н. Рудь Інна Юріївна,

(науковий ступень, вчене звання, прізвище, ім'я по батькові)

Затверджені наказом ректора № 1269уч від «20» жовтня 2025 року

2. Термін подання роботи 12.12.2025 року

3. Вихідні дані по роботі:

нормативно-законодавча база

фінансова звітність АТ «А-банк» за 2022-2024 роки;

статистична інформація з сайтів Національного банку України,

Міністерства фінансів України, Державної служби статистики

4. Перелік питань, що належать до розробки:

розкрити сутність поняття «фінансовий стан банку»; визначити основні проблеми методичного забезпечення аналізу фінансового стану банку в сучасних умовах; розкрити нормативно-законодавче та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану банку; проаналізувати діяльність банків України; провести аналіз фінансового стану АТ «А-Банк»; розробити рекомендації щодо вдосконалення аналізу фінансового стану банку.

5. Перелік графічного матеріалу:

1. Місце аналізу в системі фінансового менеджменту банку. 2. Функції фінансового аналізу банку. 3. Узагальнення методів фінансового аналізу банків. 4.

Логіка CAMELS-моделі. 5. Порівняльна характеристика моделей фінансового аналізу банку. 6. Ключові показники фінансового аналізу банку. 7. Динаміка кількості діючих банків у період з січня 2022 року по вересень 2025 року. 8. Основні показники діяльності банківської системи України протягом січня 2022 року - вересня 2025 року. 9. Аналіз основних показників банків України в 2022-2024 роках та за 9 місяців 2025 року. 10. Динаміка ключових показників банківського сектору України у 2022–2024 роках. 11. Динаміка прибутку банківської системи після оподаткування у 2025 році. 12. Структура прибутку банківської системи станом на 01.08.2025 р. 13. Основні пруденційні показники спеціалізованих банків України.

6. Дата видачі завдання 06.01.2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Систематизація інформації та складання розгорнутого змісту роботи, затвердження його науковим керівником	20.05.2025	Виконано
2	Розробка теоретичного розділу	20.06.2025	Виконано
3	Розробка аналітичного розділу	10.10.2025	Виконано
4	Розробка проектного розділу	11.11.2025	Виконано
5	Розробка вступу, висновків, списку використаної літератури та додатків	18.11.2025	Виконано
6	Розробка автореферату, презентації кваліфікаційної роботи та доповіді	28.11.2025	Виконано
7	Подання кваліфікаційної роботи на попередній захист	10.12.2025	Виконано
8	Подання на кафедру фінансів тексту остаточного варіанту роботи, підписаного її керівником, разом з заявою щодо самостійності виконання роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи	12.12.2025	Виконано
9	Подання кваліфікаційної роботи рецензенту	20.12.2025	Виконано
10	Подання на кафедру фінансів електронних версії наступних документів у форматі pdf: кваліфікаційної роботи; файлу-опису кваліфікаційної роботи (згідно Додатку до наказу ректора НУК від 19.05.2020 р. за №287-уч); презентації доповіді	23.12.2025	Виконано
11	Подання на кафедру фінансів письмового відгуку та рецензії на кваліфікаційну роботу	23.12.2025	Виконано

Студент  Нірянова О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи  Рудь І.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Розкрито теоретико-методичні підходи до оцінювання та аналізу фінансового стану банку в умовах економічної турбулентності та цифрової трансформації фінансового сектору. Здійснено комплексний аналіз фінансового стану банківської системи України у 2022–2024 роках з урахуванням впливу воєнних чинників, ризиків та інституційних обмежень. Проведено загальну характеристику діяльності АТ «А-Банк» (Акцент-Банк) та здійснено оцінку його фінансових результатів і динаміки ключових показників. Проаналізовано ефективність управління активами, пасивами, ліквідністю та капіталом банку. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення фінансового аналізу та підвищення стійкості АТ «А-Банк» у сучасних умовах.

Ключові слова: фінансовий стан банку, АТ «А-Банк», аналіз фінансової стійкості, ліквідність банку, капітал банку, фінансовий аналіз.

ANNOTATION

The study reveals the theoretical and methodological approaches to assessing and analyzing the financial condition of a bank under conditions of economic turbulence and digital transformation of the financial sector. A comprehensive analysis of the financial condition of the banking system of Ukraine in 2022–2024 was conducted, taking into account wartime challenges, risks, and institutional constraints. The general characteristics of the activities of JSC “A-Bank” (Accent-Bank) were examined, and an assessment of its financial performance and the dynamics of key indicators was carried out. The effectiveness of the bank’s asset and liability management, liquidity, and capital adequacy was analyzed. Recommendations for improving financial analysis and strengthening the resilience of JSC “A-Bank” in the current economic environment have been developed.

Keywords: financial condition of the bank, JSC “A-Bank”, financial stability analysis, bank liquidity, bank capital, financial analysis

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	9
1.1. Економічна сутність фінансового аналізу банку та його роль в системі управління	9
1.2. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення фінансового аналізу банківської діяльності	15
1.3. Методи, моделі та ключові показники фінансового аналізу банку	19
РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА БАНКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	31
2.1. Комплексний аналіз фінансового стану та діяльності банків України	31
2.2. Загальна характеристика АТ «А-Банк» та оцінка його фінансових результатів	40
2.3. Оцінка фінансової стійкості, ліквідності, прибутковості та ризиків АТ «А-Банк»	54
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В БАНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	63
3.1. Вплив цифрової трансформації та фінтех-технологій на систему фінансового аналізу банку	63
3.2. Використання цифрових інструментів, ВІ-аналітики, Big Data та штучного інтелекту у фінансовому аналізі банків	69
3.3. Розроблення удосконаленої моделі оцінки фінансового стану банку ...	73
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	86
ДОДАТКИ	93

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Фінансовий аналіз діяльності банківських установ є ключовим інструментом забезпечення їх стабільності, конкурентоспроможності та здатності ефективно виконувати свої функції в умовах високої турбулентності фінансового ринку. Воєнні події в Україні, трансформація фінансового сектору, впровадження цифрових технологій, зростання ризиків та жорсткі нормативні вимоги Національного банку обумовлюють необхідність удосконалення системи фінансового аналізу, підвищення його оперативності, глибини та точності. Сучасні виклики — від коливань макроекономічних показників до кіберризиків та зміни поведінки клієнтів — посилюють значення достовірної аналітики для прийняття управлінських рішень і забезпечення фінансової стійкості банків. Саме тому дослідження фінансового аналізу діяльності банку є актуальним, своєчасним і практично значущим.

Питанням фінансового аналізу банків, їх стійкості присвячені праці таких вітчизняних і зарубіжних учених, як: І. Бланк, О. Васюренко, В. Базилевич, М. Савлук, І. Лютий, А. Мороз, О. Дзюблюк, В. Міщенко, Т. Васильєва, Дж. Сінкі, Ф. Мішкін, Ф. Котлер, Р. Коуз та ін. Незважаючи на значні напрацювання у сфері банківського аналізу, сучасні умови функціонування фінансових установ потребують подальшого розвитку методів оцінки фінансового стану з урахуванням цифровізації, появи фінтех-технологій та нових ризикових чинників.

Актуальність і практична значущість поставлених проблем обумовили вибір теми дослідження, його мету та завдання.

Метою магістерської роботи є комплексний фінансовий аналіз діяльності банківських установ та розроблення рекомендацій щодо удосконалення фінансового аналізу в умовах цифровізації, на прикладі АТ «А-Банк».

Для досягнення мети поставлено такі основні завдання: розкрити теоретичні засади фінансового аналізу діяльності банку та визначити його роль у системі управління; дослідити нормативно-правове та інформаційне забезпечення аналізу

банківської діяльності; проаналізувати методи, моделі та ключові показники фінансового аналізу; здійснити комплексну фінансово-аналітичну оцінку банківської системи України; провести фінансовий аналіз діяльності АТ «А-Банк» за 2022–2024 рр.; оцінити фінансову стійкість, ліквідність, прибутковість і ризики банку; розробити пропозиції щодо удосконалення системи фінансового аналізу в умовах цифровізації.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан та діяльність банківських установ України.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти фінансового аналізу банків, показники, методики оцінки та інструменти цифрового аналітичного забезпечення.

Теоретичною та методичною основою роботи є фундаментальні положення фінансового аналізу, банківського менеджменту, ризик-менеджменту, праці вітчизняних і зарубіжних учених, нормативні акти НБУ, міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), методичні рекомендації банківських установ і наукових центрів.

У процесі роботи використано такі методи: аналіз і синтез — для узагальнення теоретичних положень; економіко-статистичні методи — для обробки та систематизації фінансових показників; горизонтальний і вертикальний аналіз, коефіцієнтний метод — для оцінки фінансового стану банку; порівняльний аналіз — для дослідження динаміки діяльності банків; методи індексного аналізу та фінансового моделювання; методи економетричного аналізу (за потреби); метод експертних оцінок; системний підхід до розроблення рекомендацій.

Інформаційну базу дослідження становлять: фінансова звітність АТ «А-Банк»; звіти та аналітика НБУ; статистичні дані Національного банку України, Держстату, профільних фінансових порталів; МСФЗ; наукові видання, монографії, статті; офіційні сайти банків та професійних асоціацій.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження, полягає у наступному:

- удосконалено: підхід до комплексної оцінки фінансової стійкості банку шляхом інтеграції традиційних методів аналізу з цифровими індикаторами

ризиків; методичні підходи до оцінювання ліквідності з використанням розширених цифрових показників та моделювання трендів.

- отримало подальший розвиток: застосування цифрових інструментів (FinTech, BI-аналітики, Big Data, AI) для підвищення точності фінансового аналізу; модель оцінки фінансового стану банку з урахуванням впливу цифрової трансформації.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання запропонованих рекомендацій для вдосконалення системи фінансового аналізу банку, підвищення ефективності управлінських рішень, посилення контролю ризиків та адаптації аналітичних процесів до умов цифровізації. Отримані результати можуть бути впроваджені у діяльність фінансових установ та використані у навчальному процесі.

Особистий внесок здобувача. Автор самостійно здійснено збір, систематизацію та аналіз теоретичних джерел, проведено аналітичну оцінку фінансового стану банківської системи України та АТ «А-Банк», розраховано фінансові показники, сформовано висновки та розроблено пропозиції з удосконалення фінансового аналізу в умовах цифровізації.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження апробовано на Наукових економічних читаннях «Сталий розвиток в умовах цифрової трансформації економіки», присвячених пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК професора В.Ч. Лі» та з нагоди 60-річчя економічної освіти на Миколаївщині з доповіддю на тему: «Інтелектуалізація фінансового аналізу банків як вектор сталого розвитку в умовах цифрової трансформації», також опубліковано наукову статтю у фаховому журналі (категорія Б) «Наукові перспективи» на тему: «Фінансовий аналіз діяльності банківських установ як інструмент оцінювання їхньої ефективності».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 90 сторінок, включаючи 23 таблиці, 6 рисунків та 60 джерел літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

1.1. Економічна сутність фінансового аналізу банку та його роль в системі управління

Управління банком у сучасних умовах функціонування фінансового ринку неможливе без якісної аналітичної основи. Фінансовий аналіз у банку відіграє роль інформаційного та діагностичного інструмента, що дозволяє не лише оцінити результати діяльності, але й передбачити тенденції її розвитку, виявити закономірності та ризики. Жодне управлінське рішення — чи то стосується структури активів, кредитної політики, залучення ресурсів, чи дотримання нормативів НБУ — не може бути ефективним, якщо воно не ґрунтується на систематичній обробці та інтерпретації фінансової інформації.

Саме тому у науковій літературі фінансовий аналіз визначають як основу раціонального менеджменту банку. Він забезпечує зв'язок між плануванням, контролем та коригуванням управлінських дій. Якщо планування визначає майбутні орієнтири, а контроль — ступінь їх досягнення, то аналіз пояснює причини відхилень, сильні та слабкі сторони роботи банківської установи, дозволяє побачити не лише «що сталося», але й «чому це відбулося» та «що робити далі» [2]. Таким чином, фінансовий аналіз перетворюється з облікової операції на стратегічний компонент системи управління.

Разом з тим аналіз неможливий без визначення того, що саме є його предметом. У банківській діяльності таким об'єктом виступає фінансовий стан банку. Під цим поняттям розуміють інтегральну характеристику результатів діяльності банку, його ресурсного потенціалу та здатності виконувати зобов'язання перед клієнтами, інвесторами та державою. Фінансовий стан відображає рівень ліквідності, платоспроможності, прибутковості, якості активів та структури капіталу. Він є показником надійності банку — тобто відповідає на

ключове питання: чи зможе банк продовжувати функціонувати у довгостроковій перспективі, навіть у разі зовнішніх шоків.

Водночас важливо розуміти, що фінансовий стан — це не лише набір статичних показників, зафіксованих у звітності на певну дату. Це динамічна характеристика, яка змінюється під впливом внутрішніх управлінських рішень, ринкових умов, стану клієнтського портфеля та політики регулятора. В умовах війни та макроекономічної нестабільності саме динамічний підхід до аналізу фінансового стану банку дозволяє виявляти ризики до того, як вони переростуть у кризу.

Зарубіжні фінансові інститути та міжнародні організації використовують поняття *financial soundness* або *financial health*, яке близьке за змістом до визначення фінансової стійкості банку. Згідно з вимогами Базельського комітету, фінансовий стан банку оцінюється не тільки за рівнем прибутковості, а й здатністю банку покривати ризики капіталом, підтримувати достатній рівень ліквідності та мати диверсифіковану структуру активів [3]. Таким чином, фінансовий стан перетворюється на об'єкт, що поєднує дві площини: результат уже здійсненої діяльності та потенціал майбутнього розвитку.

Фінансовий стан банку, будучи об'єктом аналітичного дослідження, не може бути пізнаний без відповідного інструментарію — фінансового аналізу. Саме аналіз трансформує числові дані у висновки, на яких базується управління банком. У наукових підходах до фінансового аналізу існують певні відмінності між вітчизняною та зарубіжною школами. Українські дослідники здебільшого трактують фінансовий аналіз як систему спеціальних методів дослідження банківської діяльності, спрямованих на оцінку результатів, визначення тенденцій та розробку рекомендацій для управління. Зарубіжні вчені (Дж. Сінкі, Ф. Мишкін) розглядають його ширше — як безперервний процес збирання, систематизації та інтерпретації фінансової інформації для прийняття рішень, у якому важливу роль відіграють також оцінка ризиків, індикатори ринкової вартості банку та поведінка клієнтів.

Особливе значення має міжнародна система оцінювання діяльності банку CAMELS, яка використовується центральними банками США, Європейського Союзу та НБУ при здійсненні банківського нагляду. На відміну від простого аналізу звітності, CAMELS дозволяє оцінити банк як живу систему. Її логіка полягає в тому, що надійність банку не визначається лише розміром активів чи прибутку. Потрібно оцінити:

- чи достатній капітал для покриття можливих збитків;
- чи якісні активи, особливо кредитний портфель;
- наскільки ефективним є менеджмент;
- чи стабільним є прибутковий результат;
- чи спроможний банк виконати зобов'язання перед вкладниками в будь-який момент;
- і, нарешті, наскільки чутливою є установа до змін валютного курсу, процентних ставок та інших ринкових факторів [4].

Такий підхід переводить фінансовий аналіз у площину комплексного ризик-менеджменту, що є особливо актуальним для українських банків в умовах війни та макроекономічної нестабільності.

Ще одним важливим орієнтиром для банківського аналізу є стандарти Базельського комітету з банківського нагляду (Basel II і Basel III). Вони запроваджують концепцію достатності капіталу, яка вимагає, щоб банк мав не тільки достатній обсяг власних коштів, а й здатність покривати ними кредитний, ринковий та операційний ризик. У Basel III також введено нові показники ліквідності — LCR (коефіцієнт короткострокової ліквідності) і NSFR (коефіцієнт стабільного фінансування), які спрямовані на те, щоб банк міг виконувати зобов'язання навіть у випадку стресових ситуацій. Це означає, що фінансовий аналіз більше не обмежується оцінкою прибутків і збитків. Він має встановити, наскільки банк здатний витримати вплив депозитів, знецінення активів або зміну ринкових умов [5]. Отже, аналіз стає механізмом передбачення, а не лише фіксації фактів.

Таке розуміння фінансового аналізу висуває на перший план питання його сутності як управлінського інструмента. Насправді він об'єднує в собі як економічну, так і аналітичну природу. З одного боку, фінансовий аналіз ґрунтується на обліковій інформації — балансі, звіті про фінансові результати, рух грошових коштів. З іншого — він перетворює цю інформацію на смисл: дає відповіді на питання, чи ефективно банк використовує ресурси, чи збалансована структура активів і зобов'язань, які ризики приховуються у кредитному портфелі, чи є прибуток достатнім для розвитку. У підсумку це означає, що фінансовий аналіз — це не «про цифри», а «про зміст цифр».

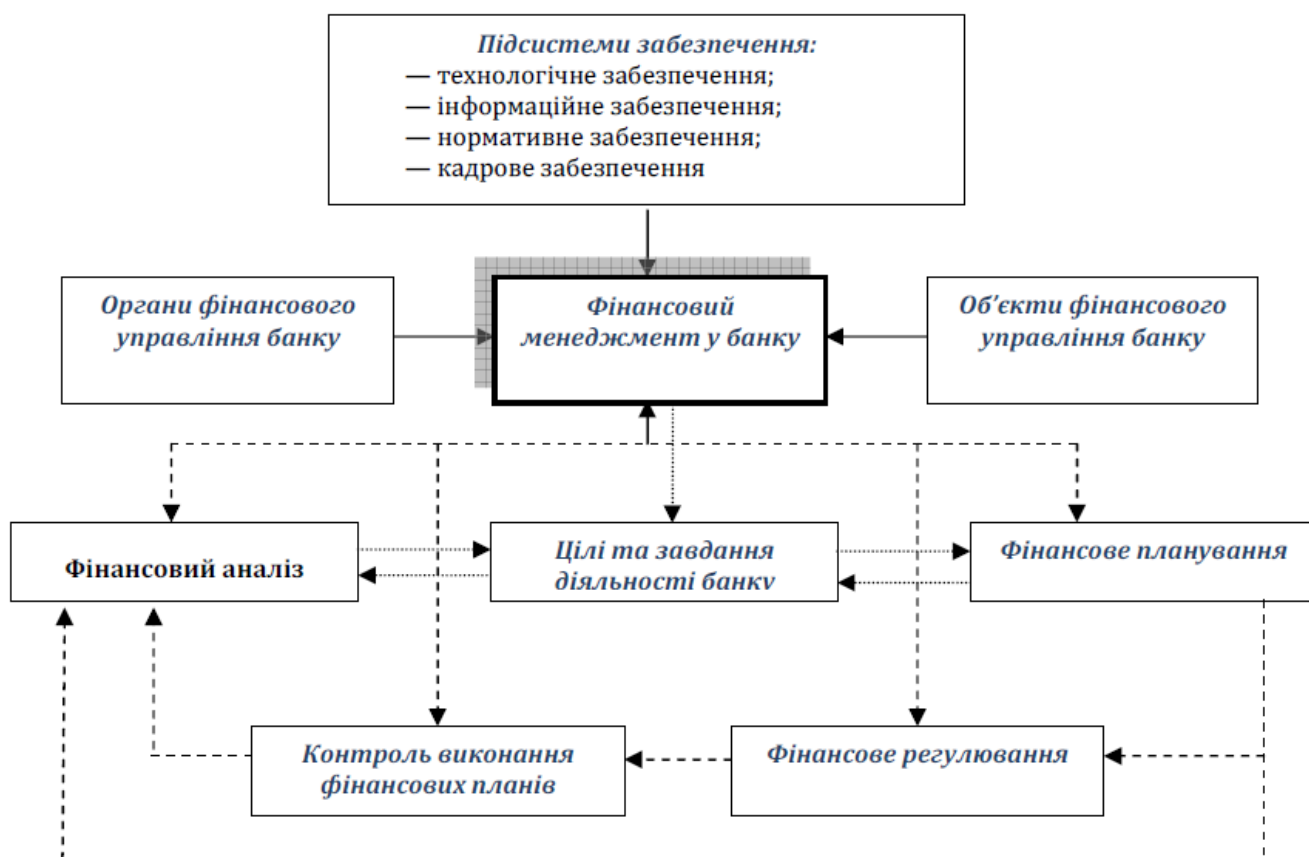


Рис. 1.1. Місце аналізу в системі фінансового менеджменту банку [1]

З огляду на те, що фінансовий аналіз є процесом системного вивчення діяльності банку, важливо визначити його об'єкт, предмет та мету, оскільки саме вони формують зміст та напрямок аналітичної роботи.

Об'єктом фінансового аналізу в банку виступає його фінансова діяльність у всій сукупності — це залучення й розміщення коштів, формування активів і

пасивів, управління капіталом, ліквідністю, прибутком та ризиками. Іншими словами, об'єктом є не окремі операції, а весь процес формування фінансових результатів, фінансового стану та стійкості банківської установи.

Предмет фінансового аналізу — це фінансові відносини та показники, що відображають, як банк формує, використовує та розподіляє свої ресурси. Предметом виступають також взаємозв'язки між різними показниками: між прибутковістю та ризиком, між структурою активів і ліквідністю, між рівнем капіталу та платоспроможністю. Саме тому можна сказати, що предмет — це не просто дані звітності, а їхній економічний зміст, залежності та причинно-наслідкові зв'язки.

Мета фінансового аналізу полягає не лише у фіксації поточного стану банку, а у формуванні такого інформаційного підґрунтя, що дозволяє приймати правильні управлінські рішення. Тому сучасна наука розглядає аналіз як елемент передбачення: він має виявити не тільки те, що вже відбулося, а й те, що може статися за певних умов. Наприклад, аналіз має попередити, коли банк ризикує втратити ліквідність, коли кредитний портфель починає накопичувати проблемні позики, коли зростаючі відсоткові ставки можуть знизити прибутковість або зменшити вартість цінних паперів у портфелі.

Важливо підкреслити, що фінансовий аналіз у банку виконує кілька взаємопов'язаних функцій.

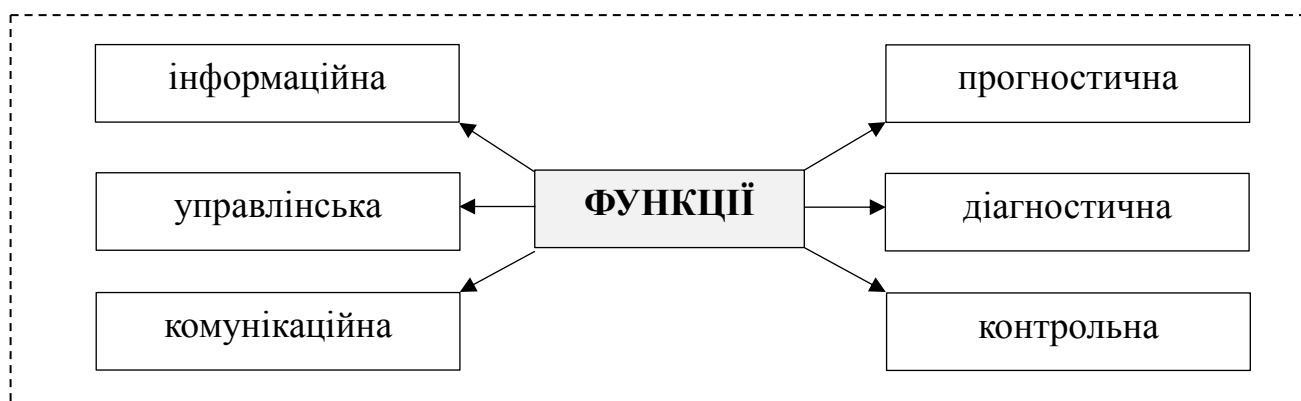


Рис. 1.2. Функції фінансового аналізу банку

Насамперед це інформаційна функція, яка забезпечує керівництво достовірними та своєчасними даними для ухвалення рішень. Проте роль аналізу

не обмежується лише постачанням інформації. Він виконує діагностичну функцію, виявляючи сильні та слабкі сторони, симптоми кризових явищ і причини відхилень від планових показників.

Не менш важливою є діагностична функція. Завдяки їй аналіз дозволяє визначити причини змін у фінансовому стані, виділити фактори, що сприяють підвищенню або зниженню ефективності діяльності банку. Наприклад, якщо прибуток зменшився, аналіз має дати відповідь, чи це пов'язано зі зростанням витрат на резерви під кредитні ризики, скороченням процентних доходів або зниженням обсягу депозитів. Таким чином, аналіз виступає своєрідною «діагностикою організму банку», яка дозволяє виявити «вузькі місця», загрози неплатоспроможності, погіршення якості активів.

На основі виявлених тенденцій формується прогностична функція фінансового аналізу. Вона полягає у здатності аналізувати не лише те, що сталося, а й те, що може відбутися за певних умов. У банківській сфері прогнозування має особливе значення: банкам необхідно знати, яким буде рівень ліквідності через місяць, чи вистачить капіталу на покриття ризиків у разі падіння курсу гривні, як зміниться попит на кредити. Прогноз базується на динаміці показників, аналізі зовнішніх умов, нормативів НБУ, ринкових тенденцій, що робить його важливою складовою стратегічного управління.

Тісно з цим пов'язана контрольна функція. Вона полягає у порівнянні фактичних результатів з плановими показниками, з нормативами НБУ, вимогами Basel III, внутрішніми стандартами банку. Саме через контрольну функцію аналіз дозволяє своєчасно виявити порушення нормативу достатності капіталу, ліквідності, концентрації кредитного ризику. Якщо порушення виявлені на ранній стадії, банк може швидко вжити заходів: докапіталізуватися, скорегувати структуру активів, змінити політику управління ризиками.

Ключовою, найбільш комплексною є управлінська функція. Вона проявляється тоді, коли результати аналізу стають основою для прийняття рішень: змінити структуру активів, посилити роботу з проблемними кредитами, переглянути процентну політику, сформувати новий бюджет чи стратегію банку.

Фінансовий аналіз, таким чином, не закінчується на етапі розрахунків. Він переходить у площину управління, замикаючи цикл: аналіз → рішення → контроль → новий аналіз.

Крім того, сучасна практика банків додає ще одну важливу функцію — комунікаційну. Результати фінансового аналізу використовуються для комунікації банку з Національним банком України, рейтинговими агентствами, інвесторами, акціонерами. Звітність, аудиторські висновки, публічні фінансові показники — все це формує репутацію банку, впливає на довіру населення та партнерів.

Отже, фінансовий аналіз у банку є не просто технічним інструментом обробки звітності, а ключовою складовою системи управління. Він поєднує в собі збір, обробку, інтерпретацію інформації та її використання для прийняття рішень, впливаючи як на поточну діяльність банку, так і на його стратегію розвитку. Центральним об'єктом аналізу виступає фінансовий стан банківської установи — інтегральна характеристика, що відображає рівень її стійкості, ліквідності, платоспроможності, прибутковості та здатності своєчасно виконувати зобов'язання. Саме оцінка фінансового стану дозволяє визначити реальне становище банку та виявити приховані загрози для його діяльності.

У підсумку можна стверджувати, що саме фінансовий аналіз формує основу аналітичного забезпечення управлінських рішень у банку та визначає якість усієї системи банківського менеджменту. Це дає підстави перейти до дослідження нормативного, інформаційного та методичного забезпечення аналітичної роботи банків, що стане предметом наступного підрозділу.

1.2. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення фінансового аналізу банківської діяльності

Нормативно-правове та інформаційне забезпечення є фундаментальною складовою системи фінансового аналізу банківської діяльності, оскільки саме від

якості нормативної бази та достовірності інформації залежить об'єктивність висновків щодо фінансового стану банків, рівня їхньої ліквідності, прибутковості та ризиків. Сучасна банківська система України функціонує в умовах євроінтеграційних трансформацій, воєнних викликів та цифровізації фінансових процесів, що зумовлює необхідність адаптації нормативних вимог і вдосконалення інформаційної інфраструктури аналізу.

Законодавчою основою фінансового аналізу банківської діяльності є сукупність законів України, що регулюють функціонування банківського сектору. Ключовими серед них є Закон України «Про банки і банківську діяльність», який визначає правовий статус банків, порядок їх створення, функціонування та звітності [8], а також Закон України «Про Національний банк України» [9], який встановлює повноваження центрального банку щодо нагляду за фінансовими установами, регулювання грошово-кредитного ринку та розробки нормативів діяльності банків.

Важливе значення має Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що забезпечує єдині підходи до складання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів. Саме ці акти формують правові рамки, у межах яких банки здійснюють облік і подання фінансових результатів, а аналітики — оцінюють ефективність і надійність їхньої діяльності [10].

Підзаконне нормативне забезпечення деталізує порядок реалізації законодавчих норм і визначає конкретні вимоги до методів обліку, складання звітності та проведення фінансового аналізу. В цьому контексті особливе місце займають постанови Правління Національного банку України. Зокрема, Постанова № 23 від 19 лютого 2024 р. «Про затвердження змін до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» адаптувала вітчизняну систему звітності до європейських вимог і запровадила використання таксономії UA XBRL для підвищення прозорості та сумісності банківських даних [11].

Постанова № 56 від 25 квітня 2023 р. «Про затвердження Правил здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України» визначає методику проведення оцінки стабільності банків, що безпосередньо впливає на систему фінансового моніторингу та аналітичну роботу з ризиками [12].

Крім того, актуальним документом є Положення про порядок визначення банками України розміру регулятивного капіталу (затверджене постановою НБУ № 196 від 28 грудня 2023 р.), яке регламентує методику розрахунку капіталу та його достатності — одного з ключових індикаторів фінансового стану банку [13].

Варто підкреслити, що нормативно-правове забезпечення фінансового аналізу тісно пов'язане з міжнародними стандартами, зокрема вимогами Базельського комітету з банківського нагляду (Basel III) та Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) [14]. Упровадження таких стандартів в Україні є поступовим процесом, який спрямований на підвищення прозорості фінансової інформації, уніфікацію показників і забезпечення порівнянності даних у межах глобального фінансового простору. На нашу думку, Україна демонструє значний прогрес у цій сфері, однак ще потребує більшої гармонізації національних вимог із практикою Європейського Союзу, зокрема в частині розкриття ризиків і процедур стрес-тестування [15].

Інформаційне забезпечення фінансового аналізу банківської діяльності являє собою систему джерел, які формують інформаційний простір для аналітика. Основним джерелом є офіційна фінансова та статистична звітність банків, що подається до Національного банку України згідно з Постановою № 120 від 13 листопада 2018 р. «Про організацію статистичної звітності, що подається до НБУ» [16]. Вона встановлює перелік показників, строки подання, методологію формування звітних форм і забезпечує порівнянність даних між різними банками. У відкритому доступі на сайті НБУ публікуються агреговані показники банківської системи, звіти про ліквідність, структуру активів і пасивів, показники капіталізації та прибутковості. Важливу роль відіграє і річна фінансова звітність банків, що складається за МСФЗ і оприлюднюється як на сайтах самих установ,

так і на порталі НБУ. Ці звіти є основним матеріалом для розрахунку фінансових коефіцієнтів, аналізу динаміки доходів, витрат і капіталу [17].

Серед сучасних джерел інформації особливе місце посідає система UA XBRL Таксономія, впроваджена Національним банком у межах переходу до цифрової подачі фінансової звітності. Вона забезпечує структурованість, автоматизацію обробки даних та інтеграцію українських банків у європейський інформаційний простір. У цьому ми бачимо значний прогрес у сфері аналітики: замість паперових звітів або неуніфікованих форматів банки подають стандартизовані файли, які можна автоматично аналізувати за допомогою програмних систем фінансового моніторингу [15].

Важливим джерелом є також аналітичні публікації НБУ, зокрема «Financial Stability Report», який двічі на рік узагальнює стан банківського сектору, відображає ключові ризики, тенденції кредитування та ліквідності. Окрім цього, у розділі «Статистика» на сайті НБУ регулярно оновлюються макроекономічні індикатори та агреговані показники діяльності банків, що формують основу для аналітичного порівняння [17].

На міжнародному рівні додатковими джерелами інформації для фінансового аналізу можуть бути бази даних Міжнародного валютного фонду (IMF — Financial Soundness Indicators) і Світового банку (World Bank — Global Financial Development Database), які дозволяють порівняти українську банківську систему з міжнародними практиками [18].

Разом із тим, сучасна інформаційна база має і певні недоліки. Через воєнний стан обмежено публікацію частини деталізованих звітів, що ускладнює проведення глибокого аналізу на рівні окремих банків. Також існують певні проблеми з уніфікацією форматів подання звітності та затримками у публікації даних. На мою думку, ці обмеження є тимчасовими і зумовлені необхідністю забезпечення фінансової стабільності та безпеки, однак у післявоєнний період варто повернутися до максимальної прозорості звітності [19].

Узагальнюючи, можна зазначити, що нормативно-правове та інформаційне забезпечення фінансового аналізу банківської діяльності в Україні сьогодні

формує достатньо розвинену систему, яка поєднує національні вимоги з міжнародними стандартами. Правова база задає чіткі рамки для формування фінансової звітності, а інформаційна інфраструктура, створена Національним банком, забезпечує аналітиків достовірними та стандартизованими даними.

Водночас існує потреба у подальшому вдосконаленні — передусім у сфері цифровізації процесів збору даних, розширенні відкритого доступу до банківської інформації, прискоренні оприлюднення показників і впровадженні інтерактивних систем аналітики. На нашу думку, саме поєднання стабільного нормативного середовища, сучасних інформаційних технологій і міжнародних стандартів є запорукою об'єктивного, глибокого й ефективного фінансового аналізу банківської діяльності в Україні.

1.3. Методи, моделі та ключові показники фінансового аналізу банку

Ефективний фінансовий аналіз банку ґрунтується на поєднанні системи методів, моделей і показників, які дають змогу всебічно оцінити фінансовий стан, прибутковість, ліквідність, ризики та стабільність банківської установи. У сучасних умовах банківського нагляду, цифрової трансформації та воєнних викликів традиційні підходи до аналізу доповнюються новими інструментами — статистичними, економіко-математичними, комп'ютерно-аналітичними й ризик-орієнтованими моделями.

Вибір конкретного методу залежить від мети аналізу:

визначення фінансової стійкості,
прогнозування прибутковості,
оцінювання ризиків чи ухвалення управлінських рішень.

Поєднання кількісних та якісних методів дозволяє підвищити точність оцінок, а використання міжнародних стандартів забезпечує зіставність результатів між різними банками та періодами.

Методи фінансового аналізу банку являють собою сукупність прийомів, способів і підходів, що застосовуються для дослідження фінансового стану, ефективності діяльності та ризиків банківської установи. Головною метою їх використання є виявлення тенденцій, закономірностей і резервів підвищення результативності діяльності банку на основі кількісних і якісних показників.

Система методів аналізу банків поділяється на традиційні (класичні), аналітико-статистичні, економіко-математичні, порівняльні та сучасні цифрові. У практиці сучасних банків ці методи поєднуються, створюючи комплексний підхід до оцінювання фінансової стійкості, прибутковості, ліквідності, ризиків і платоспроможності.

До традиційних методів належать прийоми, що використовуються у класичному фінансовому аналізі:

1. Вертикальний (структурний) аналіз — дослідження структури активів і пасивів балансу, визначення частки окремих статей у загальній сумі. Дозволяє оцінити фінансову стійкість і структуру ресурсної бази.

2. Горизонтальний (динамічний) аналіз — порівняння показників у часі, визначення темпів зростання або зниження. Дає змогу відстежити тенденції змін.

3. Трендовий аналіз — оцінювання зміни показників за кілька періодів для виявлення довгострокових тенденцій.

4. Порівняльний аналіз (бенчмаркінг) — зіставлення результатів діяльності банку з конкурентами, середньогалузевими показниками або нормативами НБУ.

До групи аналітико-статистичних методів належать прийоми, що спираються на статистичні дані та показники варіації:

1. Кореляційний аналіз — визначення зв'язку між прибутковістю, ліквідністю, рівнем капіталу та ризиками.

2. Індексний аналіз — оцінювання впливу окремих факторів на зміну результативних показників.

3. Факторний аналіз — розкладання змін фінансових результатів на вплив окремих чинників (наприклад, зміна процентних доходів чи структури активів).

Економіко-математичні та прогнозні методи використовуються для кількісного моделювання процесів у банку:

1. Регресійний аналіз — побудова моделей залежності між прибутком і визначальними факторами (активами, кредитами, ставками).
2. Моделювання чутливості (sensitivity analysis) — оцінка впливу зміни одного параметра (наприклад, ставки) на фінансовий результат.
3. Метод сценарного аналізу — розробка альтернативних сценаріїв розвитку (оптимістичний, песимістичний, базовий).
4. Стрес-тестування — моделювання впливу кризових ситуацій на ліквідність і капітал банку.

Ризик-орієнтовані та сучасні цифрові методи. Сучасна практика фінансового аналізу банків передбачає активне використання інформаційно-аналітичних систем, нейромережових моделей та методів машинного навчання для прогнозування ризиків і виявлення аномалій у фінансових потоках.

Також активно застосовується метод VaR (Value at Risk) для оцінки потенційних втрат банку за певний період з заданим рівнем ймовірності, а також метод скорингового аналізу, який використовується у кредитному ризик-менеджменті для оцінки позичальників.

Таблиця 1.1

Узагальнення методів фінансового аналізу банків

Група методів	Сутність	Практичне застосування в банках
Традиційні	Вертикальний, горизонтальний, трендовий аналіз	Базовий аналіз звітності, оцінка структури активів і пасивів
Аналітико-статистичні	Кореляційний, індексний, факторний	Визначення впливу окремих факторів на результати банку
Економіко-математичні	Регресійний, сценарний, стрес-тестування	Прогнозування і моделювання фінансових результатів
Ризик-орієнтовані	VaR, скорингові, кредитно-ризикові моделі	Аналіз ризиків, управління капіталом і кредитним портфелем
Сучасні цифрові	Машинне навчання, нейромережові моделі	Автоматизація аналізу, прогнозування фінансових ризиків

Методи аналізу ліквідності, прибутковості та ризиків використовуються окремі методики:

1. Метод коефіцієнтів — розрахунок фінансових коефіцієнтів ліквідності, достатності капіталу, ефективності.

2. Метод CAMELS — комплексна оцінка діяльності банку за шістьма компонентами (капітал, активи, менеджмент, прибутковість, ліквідність, чутливість до ринку).

3. Метод рейтингової оцінки (S&P, Fitch, Moody's) — міжнародний підхід до оцінки кредитоспроможності банків.

Таким чином, система методів фінансового аналізу банку є багаторівневою: від класичних прийомів роботи зі звітністю — до високотехнологічних аналітичних інструментів. Наша думка полягає в тому, що поєднання традиційних і сучасних методів створює найбільш ефективну модель аналізу, особливо коли банк працює в умовах нестабільності та ризиків.

Моделі фінансового аналізу банківської діяльності є формалізованими інструментами, що дозволяють системно оцінювати стан банку, визначати рівень його надійності, виявляти фінансові ризики та прогнозувати результати діяльності. На відміну від окремих методів, моделі поєднують сукупність показників, які інтегруються в єдиний аналітичний блок. Вони використовуються як у внутрішньому управлінні банками, так і в регуляторному нагляді Національного банку України.

Сучасна аналітична практика виокремлює п'ять основних груп моделей фінансового аналізу банків:

- 1) CAMELS-модель,
- 2) DuPont-модель,
- 3) моделі прогнозування банкрутства (Z-score, Altman),
- 4) стрес-тестові
- 5) ризик-орієнтовані моделі та цифрові моделі на основі машинного навчання.

CAMELS-модель (від англ. *Capital adequacy, Asset quality, Management, Earnings, Liquidity, Sensitivity to market risk*) — це міжнародно визнана система комплексної оцінки стану банку, що використовується регуляторами США, ЄС та НБУ.

Її сутність полягає в оцінюванні шести ключових компонентів:

- C (*Capital adequacy*) – достатність капіталу;
- A (*Asset quality*) – якість активів;
- M (*Management*) – якість управління;
- E (*Earnings*) – прибутковість;
- L (*Liquidity*) – ліквідність;
- S (*Sensitivity*) – чутливість до ринкових ризиків.

Кожен компонент оцінюється за шкалою (від 1 до 5 балів), а сукупна оцінка визначає рівень стабільності банку.

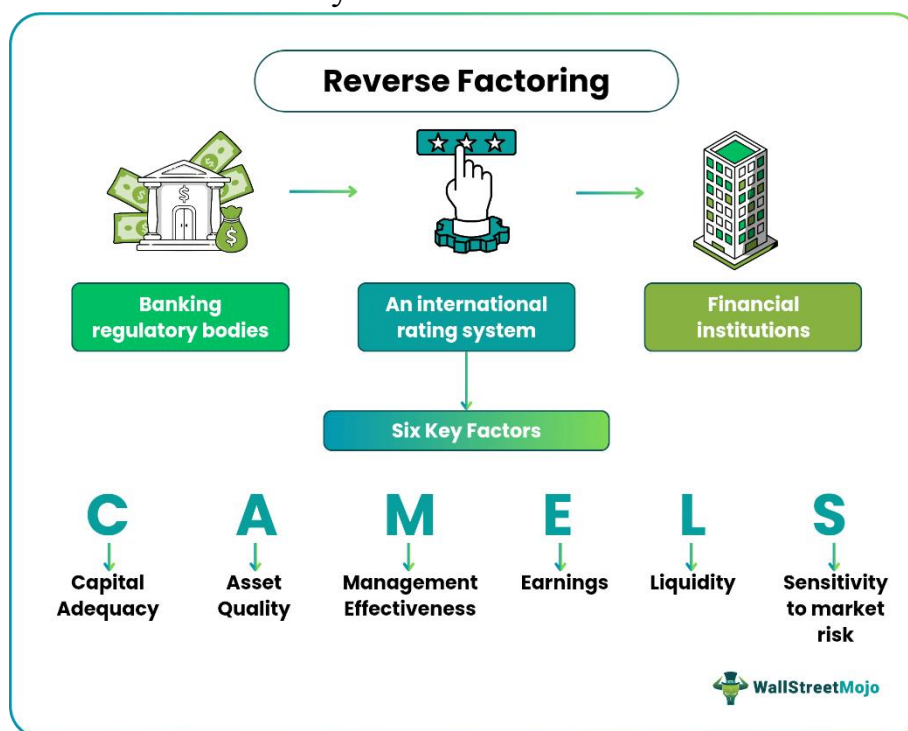


Рис. 1.3. Логіка CAMELS-моделі

CAMELS-модель використовується НБУ при щорічній оцінці стійкості банків. Її перевага — системність та уніфікованість, але вона має обмеження:

частина параметрів (наприклад, якість управління) визначається експертно, що знижує об'єктивність.

2. DuPont-модель (або *DuPont decomposition*) розкриває взаємозв'язок між прибутковістю активів і власного капіталу. Вона дозволяє з'ясувати, за рахунок яких факторів формується рівень рентабельності банку.

Основна формула:

$$(1.1) \quad ROE = ROA \times EM = \frac{\text{ЧП}}{\text{Активи}} \times \frac{\text{Активи}}{\text{Капітал}}$$

де:

ROE — рентабельність власного капіталу;

ROA — рентабельність активів;

ЕМ — мультиплікатор капіталу.

Модель дає змогу зрозуміти, чи банк підвищує прибутковість за рахунок реального зростання ефективності активів, чи через надмірне залучення позикових ресурсів.

На практиці банки використовують DuPont-аналіз для внутрішнього контролю ефективності управління ресурсами, а також для порівняння з конкурентами.

Z-score-модель, розроблена Е. Альтманом, використовується для оцінки ризику неплатоспроможності банку або компанії. Вона базується на багатofакторному рівнянні, яке включає показники прибутковості, ліквідності, капіталізації та обіговості активів.

Класична формула:

$$(1.2) \quad Z = 1,2X_1 + 1,4X_2 + 3,3X_3 + 0,6X_4 + 1,0X_5$$

де:

X_1 — оборотний капітал / активи;

X_2 — нерозподілений прибуток / активи;

X_3 — прибуток до сплати податків / активи;

X_4 — власний капітал / зобов'язання;

X_5 – обсяг продажів / активи.

Для банків України модель часто адаптується з урахуванням структури їхнього балансу. Значення $Z < 1,8$ свідчить про високу ймовірність банкрутства, $Z > 3$ – про фінансову стійкість.

Аналогічні моделі — Springate, Fulmer та Ohlson — застосовуються для перехресного підтвердження результатів аналізу ризиків.

Стрес-тестування — це методика моделювання впливу несприятливих економічних сценаріїв на ліквідність і капітал банку. З 2018 року НБУ щорічно проводить такі тести для найбільших банків країни. Вони передбачають розрахунок, як зміняться основні показники (чистий прибуток, капітал, ліквідність) за умов девальвації, падіння ВВП, зростання неповернень за кредитами тощо.

Стрес-тестування допомагає банку оцінити запас міцності і визначити порогові значення, нижче яких діяльність стане ризикованою. Під час війни ці моделі адаптовані до воєнно-економічних сценаріїв, що враховують порушення логістики, міграцію клієнтів та зниження ринкової активності.

У сучасній банківській аналітиці активно застосовуються моделі машинного навчання для виявлення нетипових фінансових операцій, прогнозування неплатежів та оптимізації кредитного портфеля, а саме:

- Logistic Regression Model – для оцінки ймовірності дефолту клієнтів (Probability of Default).
- Decision Trees та Random Forests – для визначення ризику за портфелями.
- Neural Network Models – для прогнозування змін у ліквідності банку.

Такі моделі є складовою системи AI-Banking Analytics, що інтегрується у процеси фінансового моніторингу та комплаєнсу. Їх використання дозволяє значно підвищити точність прогнозів і швидкість прийняття рішень.

Таким чином, моделі фінансового аналізу банку становлять систему інструментів різного рівня складності — від нормативно закріплених (CAMELS, DuPont) до інноваційних (нейромережеві, ризик-орієнтовані).

Таблиця 1.2

Порівняльна характеристика моделей фінансового аналізу банку

Модель	Основна мета	Ключові показники	Переваги	Недоліки / обмеження
CAMELS	Комплексна оцінка стійкості банку	Капітал, активи, прибутковість, ліквідність, ризики	Повна системність, використовується НБУ	Частково експертна, потребує багато даних
DuPont	Аналіз прибутковості	ROE, ROA, мультиплікатор капіталу	Простота, аналітична наочність	Не враховує ризики та структуру активів
Z-score (Altman)	Прогноз банкрутства	П'ять фінансових коефіцієнтів	Висока точність у стабільних умовах	Потребує адаптації для банків
Стрес-тестова	Перевірка стійкості банку до криз	Капітал, ліквідність, неповернення кредитів	Ризик-орієнтована, прогнозна	Складна в реалізації, залежить від сценаріїв
AI-моделі	Прогнозування ризиків і поведінки клієнтів	Дані транзакцій, ризикові фактори	Висока точність, автоматизація	Висока вартість, потребує великих даних

Їх поєднання дає змогу не лише діагностувати поточний фінансовий стан банку, а й прогнозувати його розвиток, визначати резерви стабільності й формувати управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності та мінімізацію ризиків.

Ключові показники фінансового аналізу є основним інструментом кількісної оцінки діяльності банку. Вони відображають ефективність управління ресурсами, стійкість, ризиковість операцій і здатність банку виконувати зобов'язання перед вкладниками та кредиторами. Система показників є багаторівневою, і для повної оцінки стану банку аналіз проводиться за п'ятьма основними напрямками: ліквідність, достатність капіталу, прибутковість, якість активів (ризики), ділова активність і ринкова стійкість.

1. Показники ліквідності банку. Ліквідність банку характеризує його здатність своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання. Аналіз ліквідності дає змогу оцінити рівень збалансованості між активами та пасивами за строками і обсягами.

Коефіцієнт миттєвої ліквідності (K_m):

$$K_m = \frac{\text{Кошти на коррахунках} + \text{Готівка}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.3)$$

Оптимальне значення – не менше 20 %.

Коефіцієнт поточної ліквідності (K_p):

$$K_p = \frac{\text{Ліквідні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.4)$$

Коефіцієнт короткострокової ліквідності визначається за вимогами НБУ згідно з Basel III і має становити не нижче 100 %.

2. Показники достатності капіталу дають змогу визначити, наскільки капітал банку може покрити потенційні збитки. Основним нормативом є адекватність (достатність) регулятивного капіталу (H_2), яка розраховується відповідно до вимог НБУ.

$$H_2 = \frac{\text{Регулятивний капітал}}{\text{Сукупні активи, зважені за ризиком}} \times 100\%$$

(1.5)

Нормативне значення – не менше 10 %.

Також розраховується:

Коефіцієнт автономії (K_A):

$$K_A = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Активи}}$$

(1.6)

Коефіцієнт фінансового левереджу (L):

$$L = \frac{\text{Активи}}{\text{Власний капітал}}$$

(1.7)

Показує, скільки активів банк формує за рахунок кожної гривні власного капіталу.

3. Показники прибутковості (рентабельності). Прибутковість є головним критерієм ефективності банківської діяльності. Вона визначається через співвідношення отриманих прибутків до капіталу або активів.

Рентабельність активів (ROA):

$$ROA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середні активи}} \times 100\% \quad (1.8)$$

Рентабельність власного капіталу (ROE):

$$ROE = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}} \times 100\% \quad (1.9)$$

Чиста процентна маржа (NIM):

$$NIM = \frac{\text{Процентні доходи} - \text{Процентні витрати}}{\text{Середні активи}} \quad (1.10)$$

Коефіцієнт ефективності (Cost-to-Income Ratio):

$$CIR = \frac{\text{Операційні витрати}}{\text{Операційні доходи}} \times 100\% \quad (1.11)$$

Оптимально – нижче 50 %.

4. Показники ризиків та якості активів

Ця група показників дає змогу оцінити, наскільки ефективно банк управляє своїми кредитними, ринковими та операційними ризиками. Основними є:

Частка проблемних кредитів (NPL ratio):

$$NPL = \frac{\text{Кредити з простроченням}}{\text{Кредитний портфель}} \times 100\% \quad (1.12)$$

Покриття резервами (Coverage ratio):

$$CR = \frac{\text{Створені резерви}}{\text{Проблемні кредити}} \times 100\% \quad (1.13)$$

Коефіцієнт концентрації активів (H7, H8) — нормативи НБУ, що регулюють ризик на одного контрагента і пов'язаних осіб.

5. Показники ділової активності характеризують швидкість обертання банківських ресурсів і ефективність їх використання.

Оборотність активів (A_{turn}):

$$A_{turn} = \frac{\text{Дохід від операцій}}{\text{Середні активи}} \quad (1.13)$$

Оборотність депозитів (D_{turn}):

$$D_{turn} = \frac{\text{Залучені депозити}}{\text{Активи}} \quad (1.14)$$

Оборотність кредитного портфеля (C_{turn}):

$$C_{turn} = \frac{\text{Обсяг кредитів}}{\text{Капітал}} \quad (1.15)$$

Ці показники важливі для оцінки ефективності використання ресурсної бази та швидкості перетворення активів у доходи.

У цілому, система показників фінансового аналізу банку формує цілісну аналітичну картину його діяльності. Її перевага полягає у поєднанні нормативних вимог НБУ (група Н-коефіцієнтів), міжнародних стандартів (ROA, ROE, NIM, CIR) та внутрішніх управлінських показників.

Таблиця 1.3

Ключові показники фінансового аналізу банку

Група показників	Основний зміст	Типові формули / індикатори	Оптимальні значення / коментарі
Ліквідність	Здатність банку виконувати зобов'язання	Км, К□, LCR	LCR ≥ 100 %, Км ≥ 20 %
Капітал	Стійкість і надійність	H ₂ , КА, L	H ₂ ≥ 10 %, КА ≥ 0,1
Прибутковість	Ефективність діяльності	ROA, ROE, NIM, CIR	ROA 1–2 %, ROE 10–15 %, CIR ≤ 50 %
Ризики / активи	Якість кредитного портфеля	NPL, CR, H7, H8	NPL ≤ 10 %, CR ≥ 100 %
Ділова активність	Швидкість обігу ресурсів	A_turn, D_turn, C_turn	Високі значення – позитивна динаміка

На нашу думку, у сучасних умовах найефективніший підхід до аналізу банку полягає у комплексному використанні цих показників — із паралельною візуалізацією їх у динаміці (дашборди, трендові графіки), що дозволяє швидко виявляти відхилення і приймати управлінські рішення.

Отже, у першому розділі здійснено теоретичне узагальнення сутності, ролі та організаційно-методичних аспектів фінансового аналізу банківської діяльності. З'ясовано, що фінансовий аналіз є ключовим інструментом управління банком, оскільки забезпечує обґрунтованість управлінських рішень, сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, виявленню ризиків і резервів зростання фінансової стійкості.

Розкрито економічну сутність фінансового аналізу як системи прийомів, методів і моделей, спрямованих на оцінювання фінансового стану банку, його ліквідності, прибутковості, платоспроможності, ділової активності та фінансової безпеки. Визначено його місце в загальній системі управління банком – як інструменту планування, контролю та прогнозування результатів діяльності.

Досліджено нормативно-правове та інформаційне забезпечення фінансового аналізу, яке формується на основі чинного банківського законодавства України, нормативів Національного банку, міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS), рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду, а також внутрішніх політик банку. Показано, що достовірність аналітичних висновків безпосередньо залежить від повноти, своєчасності та якості інформаційної бази.

Розглянуто сучасні методи, моделі та ключові показники фінансового аналізу банку. Серед них виділено: горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, факторний, інтегральний, порівняльний аналіз; моделі CAMELS, Базель III, Z-показник Альтмана, VAR-аналіз тощо. Обґрунтовано, що їх комплексне застосування дозволяє формувати об'єктивну картину фінансового стану банку та прогнозувати можливі зміни в умовах нестабільного фінансового середовища.

Отже, фінансовий аналіз банківської діяльності є невід'ємним елементом ефективного управління, що забезпечує стратегічну стабільність, конкурентоспроможність і фінансову безпеку банку. Теоретичні засади, розглянуті в цьому розділі, створюють методологічну основу для подальшого практичного дослідження та розроблення рекомендацій щодо удосконалення аналітичної роботи в банківському секторі.

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВО-АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА БАНКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

2.1. Комплексний аналіз фінансового стану та діяльності банків України

Станом на вересень 2025 року в Україні функціонує 60 банків, серед яких 7 мають державну форму власності.

Провідні державні установи — ПриватБанк, Ощадбанк, Укрексімбанк та Укргазбанк — зосереджують близько половини сукупних активів банківської системи та відіграють ключову роль у забезпеченні фінансової стабільності, реалізації державної політики у сфері банківського кредитування й обслуговуванні широкого кола клієнтів.

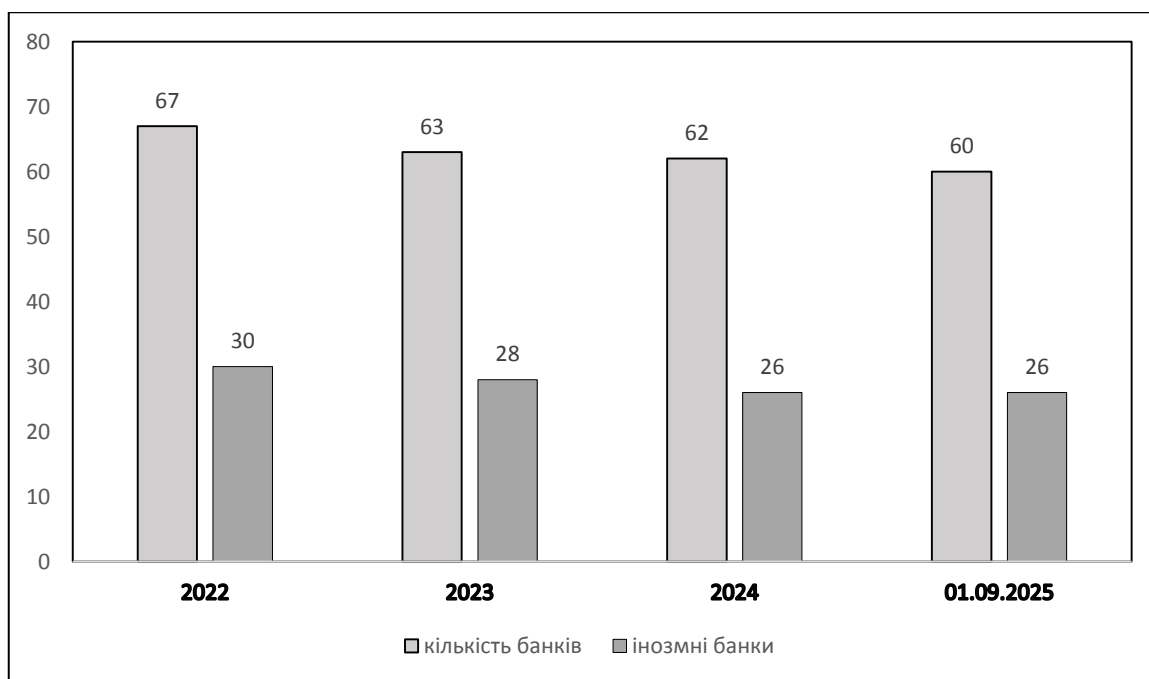


Рис. 2.1. Динаміка кількості діючих банків у період з січня 2022 року по вересень 2025 року [23]

Приватний сектор представлений конкурентоспроможними банками, які активно впроваджують цифрові технології та інноваційні фінансові рішення.

Серед них — Райффайзен Банк, Укрсиббанк, ПУМБ, а також Monobank — перший в Україні повністю цифровий банк, що здобув високу популярність серед молоді та клієнтів, орієнтованих на оперативність і зручність онлайн-банкінгу.

Протягом останніх років банківська система зазнала глибокої трансформації. Банки з російським капіталом, зокрема Альфа-Банк Україна, припинили діяльність або були націоналізовані, що позитивно позначилося на рівні довіри до вітчизняного банківського сектору.

Отже, сучасна банківська система України характеризується балансом між стабільністю державного сектору та динамічним розвитком приватних банків, які виступають драйверами цифровізації, інноваційності та підвищення якості фінансових послуг.

Таблиця 2.1

Основні показники діяльності банківської системи України протягом
січня 2022 року - вересня 2025 року

Показники	Роки			
	2022	2023	2024	на 1.09.2025
Кількість діючих банків	67	63	62	60
з них: з іноземним капіталом	30	28	26	26
Чисті активи, млн. грн.	2351678	2748813	3258508	3553121
Кредитний портфель, млн. грн.	1036213	1021786	1153080	1296376
Капітал, млн. грн.	215840	337407	409246	439226
із нього: статутний капітал, млн. грн.	407021	404751	406208	406482
Зобов'язання, млн. грн.	2135838	2411406	2849263	3113896
Доходи, млн. грн.	357388	365268	380516	396156
Витрати, млн. грн.	332673	242567	262887	284635
Відрахування в резерви, млн. грн.	2488	4908	1813	2456
Результат діяльності, млн. грн.	14694	122701	117629	126756
Рентабельність активів, %	1,04	5,86	5,26	4,62
Рентабельність капіталу, %	9,68	56,85	47,23	39,61

У 2022–2025 роках банківська система України продемонструвала високий рівень адаптивності до викликів воєнного часу та зуміла зберегти ключові показники фінансової стабільності. За даними Національного банку України, станом на 1 січня 2024 року загальний обсяг активів банківського сектору

становив 2 735,7 млрд грн, що на 18,3% (422,1 млрд грн) перевищує рівень початку 2022 року.

У структурі активів переважають:

- державні цінні папери – 1 078,2 млрд грн (39,4% активів);
- кредити фізичним і юридичним особам – 841,5 млрд грн (30,8%);
- готівкові кошти, депозити в НБУ та залишки на коррахунках – 398,1 млрд грн (14,6%);
- інші активи – 417,9 млрд грн (15,2%).

Основним чинником зростання активів стало збільшення вкладень банків у державні облігації, підвищення попиту на ОВДП та активне використання механізмів рефінансування, що забезпечило додаткову ліквідність.

Попри загальну позитивну динаміку, кредитування реального сектору залишалося нижчим за довоєнний рівень. Так, кредитний портфель скоротився з 1 024,6 млрд грн у 2021 році до 841,5 млрд грн у 2023 році, тобто на 17,8%. Водночас, більшість банків демонстрували прибуткову діяльність: 54 із 63 фінансових установ завершили 2023 рік із позитивним результатом, а сукупний прибуток системи досяг 90,6 млрд грн, що на 5,3 млрд грн більше, ніж у 2022 році.

Найбільшу частку доходів забезпечили:

- процентні надходження — 230,8 млрд грн;
- операції з державними облігаціями — 112,5 млрд грн;
- комісійні доходи — 73,4 млрд грн.

Таким чином, навіть у складних умовах війни банківська система України зберігає зростання активів і прибутковість, спираючись на ефективну монетарну політику, підтримку держави та привабливість інструментів публічного боргу.

У 2022–2025 роках ресурсна база банків залишалася стабільною. Попри воєнні ризики, вкладники зберегли довіру до фінансової системи. Станом на кінець 2024 року:

- депозити фізичних осіб становили 1 051,4 млрд грн (+29,6% до 2021 року);
- депозити юридичних осіб — 707,3 млрд грн (+16,7%);

– кореспондентські рахунки та залучені кошти від інших банків — приблизно 255,9 млрд грн.

Найвагомішими учасниками депозитного ринку залишаються державні банки, зокрема ПриватБанк та Ощадбанк, на які припадає понад 60% вкладів населення.

Таблиця 2.2

Аналіз основних показників банків України
в 2022-2024 роках та за 9 місяців 2025 року

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік (9 місяців)	2024 р. до 2022 р. у %	Коментар
Частка державних банків у загальних активах, %	50,4	51,8	52,9	53,4	106,0	Концентрація фінансових потоків у держсекторі в кризових умовах
Частка депозитів фізичних осіб у державних банках, %	59,1	61,7	62,5	63,1	106,8	Зростання довіри до державних установ
Частка банків із іноземним капіталом у загальних активах, %	31,0	30,2	29,7	28,9	93,2	Незначне зниження, зберігається позитивна прибутковість
Кількість активних необанків (у т. ч. Monobank)	1	1	2	3	300,0	Зростання цифрових рішень і фінтех-сегменту
Кількість клієнтів Monobank, млн	4,8	6,5	7,8	8,2	170,8	Стрімке розширення клієнтської бази завдяки мобільній платформі
Прибуток Monobank, млрд грн	4,2	5,9	7,6	8,0	190,5	Висока ефективність необанківської бізнес-моделі
Кількість відділень банків в Україні	7186	6250	5321	4985	69,4	Скорочення фізичної присутності, акцент на діджитал

Джерело: сформовано автором на основі даних НБУ, офіційних звітів банків, аналітичних публікацій [22; 23; 24; 26]

У 2025 році сукупні доходи банків досягли 379,6 млрд грн, із яких 230,8 млрд грн становили процентні, 112,5 млрд грн — від операцій з цінними паперами, 73,4 млрд грн — комісійні. Витрати склали 289,0 млрд грн, зокрема процентні (96,1 млрд), резерви (58,4 млрд) та адміністративні (89,7 млрд грн).

Рентабельність банківського бізнесу зберігає позитивну динаміку:

ROA (рентабельність активів) — 2,9% у 2025 р. (проти 2,3% у 2022 р.);

ROE (рентабельність капіталу) — 28,7% (проти 26,4% у 2022 р.).

Таблиця 2.3

Динаміка ключових показників банківського сектору України у 2022–2024 роках

Показник	2022 р.	2023 р.	2024 р. (оцінка)
Депозити фізичних осіб, грн	740 млрд	964 млрд	понад 1 трлн
Депозити юридичних осіб, грн	462 млрд	531 млрд	близько 580 млрд
Загальний кредитний портфель, грн	800 млрд	855 млрд	910+ млрд
Рівень проблемних кредитів (NPL)	37,0%	33,0%	30,7%

Джерело: сформовано автором на основі даних Національного банку України [15, с. 15–18]

Отже, банківська система залишається прибутковою завдяки оптимізації витрат, зростанню процентних доходів, цифровізації сервісів та високим прибуткам від державних облігацій.

Таблиця 2.4

Динаміка прибутку банківської системи після оподаткування у 2025 році

Дата	Банки з державною часткою, млрд грн	Банки з приватним капіталом, млрд грн	Банки іноземних банківських груп, млрд грн	Усього, млрд грн
01.02.2025	10,8	2,5	3,0	16,3
01.03.2025	18,9	5,8	3,4	28,0
01.04.2025	26,6	8,1	5,2	39,9
01.05.2025	40,2	11,1	3,6	52,9
01.06.2025	45,2	14,1	6,2	65,5
01.07.2025	52,9	19,4	7,2	79,5
01.08.2025	61,3	12,1	19,4	92,8

Упродовж січня–липня 2025 року загальний прибуток банківської системи зріс майже у 6 разів – із 16,3 до 92,8 млрд грн.

Основними рушіями зростання виступили державні банки, частка яких у сукупному прибутку становить понад 65%. Така динаміка зумовлена стабільним попитом на державні облігації, високими відсотковими доходами та консервативною політикою управління ризиками.

У 2020–2025 роках українські банки підтвердили здатність адаптуватися до надзвичайних викликів — пандемії, воєнних дій та інфляційного тиску. Після збитку у –24,6 млрд грн у 2022 році, вже у 2023-му банківський сектор продемонстрував рекордний прибуток у 84,7 млрд грн, а за підсумками 2024 року — 103,7 млрд грн, що стало історичним максимумом.

Таких результатів досягнуто завдяки ефективному управлінню ризиками, переорієнтації на державні цінні папери, активному розвитку дистанційного банкінгу та розширенню фінансових технологій.

Монобанк став символом цифрової трансформації фінансового сектору — залучив понад 8 млн клієнтів, отримав понад 5,6 млрд грн прибутку у 2024 р. і продовжив зростання у 2025 році. Позитивну динаміку також демонструють ПУМБ, Кредобанк, ОТП Банк та А-Банк, що свідчить про зростання ефективності приватного сегменту [27].

Банківська система адаптувалася до нових умов, збалансувавши зростання депозитів із поступовим відновленням кредитування.

Обсяги депозитів фізичних осіб зросли з 740 млрд грн у 2022 р. до понад 1 трлн грн у 2024 р., що свідчить про відновлення довіри населення.

Юридичні особи збільшили обсяги розміщених коштів до 580 млрд грн у 2024 р.

Кредитний портфель поступово розширюється — з 800 млрд грн у 2022 р. до понад 910 млрд грн у 2024 р., переважно завдяки державним програмам підтримки бізнесу, зокрема «5–7–9%», адаптованим до умов воєнної економіки.

Рівень проблемних кредитів (NPL) скоротився з 37,0% у 2022 р. до 30,7% у 2024 р. Це стало результатом підвищення стандартів ризик-менеджменту, запровадження вимог IFRS 9, реструктуризації заборгованості та посилення контролю з боку НБУ [28].

Банківський сектор України зазнав помітної структурної перебудови. Зокрема:

- частка державних банків у загальних активах перевищила 53%, що зумовлено націоналізацією окремих установ і концентрацією капіталу в держсекторі;
- банки з російським капіталом повністю виведено з ринку;
- активно розвивається сегмент необанків і фінтех-платформ;
- скорочується кількість відділень, натомість зростає роль цифрових каналів обслуговування [29].

Монобанк залишається лідером серед необанків, обслуговуючи мільйони клієнтів, що свідчить про швидке впровадження інновацій у банківську практику.

Таблиця 2.5

Кількість збиткових банків станом на 01.08.2025 р.

Група банків	Кількість банків	Збиткових банків	Частка, %
Банки з державною часткою	7	1	14,29
Банки з приватним капіталом	39	9	23,08
Банки іноземних банківських груп	14	2	14,29
Усього	60	12	20,00

Попри загальну прибутковість сектору, 20% банків залишаються збитковими. Найбільш уразливими є установи з приватним капіталом, серед яких частка збиткових сягає понад 23%. Це пояснюється більш високою вартістю ресурсів і меншою клієнтською базою порівняно з державними банками.

Ефективність діяльності банків значно варіює залежно від форми власності. Найвищий рівень ефективності демонструють державні банки (CIR – 34,9%), що свідчить про оптимальне співвідношення операційних витрат і доходів.

Водночас приватні банки характеризуються високими адміністративними витратами (CIR – 57,4%) та нижчими прибутками після оподаткування.

Іноземні банківські групи зберігають помірну ефективність і стабільні прибутки завдяки розвиненим системам управління ризиками.

Таблиця 2.6

Структура прибутку банківської системи станом на 01.08.2025 р. [30]

Група банків	CIR (співвідношення витрат до доходів), %	Операційний прибуток, млрд грн	Резерви, млрд грн	Прибуток до оподаткування, млрд грн	Прибуток після оподаткування, млрд грн
Банки з державною часткою	34,86	74,7	–2,2	76,9	61,3
Банки з приватним капіталом	57,41	22,3	6,5	15,8	12,1
Банки іноземних банківських груп	42,26	26,5	0,6	25,9	19,4
Усього / середнє	42,00	123,5	4,9	118,6	92,8

Таким чином, у 2025 році банківська система України продовжує демонструвати позитивну динаміку прибутковості, водночас спостерігається асиметрія між групами банків.

Державний сектор виступає головним стабілізатором ринку, тоді як приватні банки зберігають більшу чутливість до ризиків і витрат.

Зростання прибутку іноземних банківських груп свідчить про поступове відновлення інтересу міжнародного капіталу до українського ринку.

Загальний прибуток банків після оподаткування на 1 серпня 2025 року досяг 92,8 млрд грн, що перевищує показник аналогічного періоду 2024 року майже на третину. Це свідчить про поступову стабілізацію банківської системи та ефективність її адаптаційних механізмів у складних економічних умовах [31].

Отже, сучасна банківська система України є поєднанням стійкого державного ядра та динамічного приватного сектору, який стимулює технологічне оновлення й підвищення якості фінансових послуг.

Результати дослідження засвідчують, що банківська система України зберігає фінансову стійкість, прибутковість і адаптивність навіть у кризових умовах. Вона

характеризується зростанням активів і депозитів, покращенням якості кредитного портфеля, підвищенням рентабельності та цифровою трансформацією.

Ключову роль у підтримці стабільності відіграють державні банки, тоді як приватний сектор забезпечує інноваційний розвиток і розширення доступу до фінансових послуг.

Водночас серед пріоритетів залишаються: зниження макроекономічних ризиків, удосконалення системи банківського нагляду, розвиток корпоративного управління та подальше впровадження інструментів фінансової прозорості й кіберстійкості. Подальші дослідження мають бути спрямовані на аналіз впливу цифровізації на фінансову стійкість, оцінку довгострокових наслідків реформ і формування моделі сталого розвитку банківського сектору України в післявоєнний період.

Таблиця 2.7

Основні пруденційні показники спеціалізованих банків України [32]

Назва банку	Регулятивний капітал (Н1), млн грн	Норматив достатності капіталу (Н2), %	Концентрація ризику (Н7), %	Довга валютна позиція (L13-1), %	Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR), %	Коефіцієнт стабільного фінансування (NSFR), %
ПриватБанк	59 709,0	13,5	17,6	112,3	279,3	127,1
Ощадбанк	22 691,0	11,3	13,1	122,9	234,8	150,0
ОТП Банк	19 112,0	32,6	9,6	1,8	317,1	235,8
Райффайзен Банк	18 119,0	23,1	11,9	3,1	531,4	175,4
ПУМБ	16 331,0	13,5	14,9	2,0	468,9	146,5
Універсал Банк (Монобанк)	15 157,0	13,7	17,7	2,0	631,9	157,8
Укрексімбанк	13 142,0	15,8	13,9	2,4	208,1	178,6
Укрсиббанк	12 222,0	23,9	13,3	3,9	495,8	300,3
Креді Агріколь Банк	10 014,0	21,6	10,6	0,4	574,7	294,9
Сенс Банк	8 223,0	10,8	17,8	3,6	339,4	128,9
Південний	6 283,0	14,8	14,6	4,2	192,9	170,5
Кредобанк	5 489,0	25,3	11,5	3,5	241,1	285,6
А-Банк	3 439,0	12,6	14,1	0,3	462,9	136,4
Таскомбанк	3 219,0	10,9	14,5	4,1	187,8	131,0
Ідея Банк	1 610,0	15,1	6,8	0,3	296,1	116,3

Джерело: сформовано автором за даними НБУ, аналітичних звітів банків, 01.08.2025.

Усі банки дотримуються нормативу Н1 (регулятивний капітал ≥ 200 млн грн) із великим запасом. Найвищий рівень демонструють ПриватБанк, Ощадбанк і

Райффайзен Банк, що підтверджує їхню системну важливість. Середнє значення становить близько 17%, що перевищує мінімум НБУ (10%). Найвищі показники – у ОТП Банку (32,6%) та Укрсиббанку (23,9%), що свідчить про консервативну політику капіталізації. У більшості банків показники не перевищують 20%, що відповідає вимогам для спеціалізованих установ. Два держбанки (ПриватБанк, Ощадбанк) мають значне перевищення (112–123%), що зумовлено великим обсягом операцій з державними валютними інструментами та можливою участю у фінансуванні міжнародних проєктів. Усі установи демонструють $LCR > 100\%$, а середнє значення — понад 300%, що свідчить про високу короткострокову ліквідність. Усі банки перевищують норматив (100%), у середньому — 160–170%, тобто фінансування стабільне і збалансоване [33].

Станом на 1 серпня 2025 року банківський сектор України загалом відповідає вимогам фінансової стійкості. Державні банки мають високу ліквідність, але підвищені валютні позиції, приватні банки — кращі показники ефективності, а іноземні — оптимальну капіталізацію та низький ризик.

Середній рівень ліквідності та стабільного фінансування свідчить про відсутність системних загроз у короткостроковій перспективі.

На цьому фоні особливу увагу заслуговує АТ «А-БАНК», який демонструє помірну достатність капіталу ($H2 = 12,6\%$), низький рівень валютного ризику ($L13-1 = 0,25\%$), стабільну ліквідність ($LCR \approx 463\%$) і позитивну структуру довгострокового фінансування ($NSFR \approx 136\%$).

2.2. Загальна характеристика АТ «А-Банк» та оцінка його фінансових результатів

Акціонерне товариство АТ «А-Банк» — це універсальний комерційний банк, який здійснює діяльність на фінансовому ринку України понад тридцять років. Банк був заснований 30 жовтня 1992 року під назвою Український кредитний

банк (УКБ). Протягом свого розвитку установа неодноразово проходила реорганізацію, змінювала найменування та розширювала сферу діяльності. Зокрема, у 2007 році проведено ребрендинг і введено сучасну торгову марку «А-Банк» (Акцент-Банк). Головний офіс розташований у місті Дніпро, що є одним із найбільших фінансово-промислових центрів України.

АТ «А-Банк» належить до універсальних комерційних банків, які надають широкий спектр банківських послуг фізичним та юридичним особам. До основних напрямів його діяльності належать: кредитування, розрахунково-касове обслуговування, депозити, міжнародні перекази, обслуговування платіжних карток, дистанційні послуги через інтернет- та мобільний банкінг. Особлива увага приділяється розвитку роздрібного бізнесу та цифрових технологій, що робить банк одним із лідерів у сегменті швидких споживчих кредитів і онлайн-сервісів.

Філійна мережа АТ «А-Банк» охоплює більшість регіонів України — відділення функціонують у Києві, Дніпрі, Харкові, Одесі, Львові, Запоріжжі, Полтаві, Черкасах та інших містах. Така географія дозволяє банку ефективно обслуговувати клієнтів на всій території країни та підтримувати високу якість сервісу.

Згідно з інформацією Національного банку України, кінцевими бенефіціарними власниками «А-Банк» є Григорій і Ігор Суркіси. Управління банком здійснює Правління на чолі з Головою Правління Юрієм Васильовичем Кандауровим, а Наглядову раду очолює Олександр Гівійович Чочія. Така структура управління забезпечує стабільність корпоративної політики та ефективний контроль за фінансовими ризиками.

За роки діяльності «А-Банк» сформував репутацію надійного партнера для своїх клієнтів. Банк поєднує стратегію стабільності з активним упровадженням інноваційних рішень у сфері банківського обслуговування. Особливу роль у діяльності установи відіграє орієнтація на клієнта, розвиток дистанційних каналів обслуговування, спрощення фінансових операцій і підвищення доступності банківських послуг для населення.

У сучасних умовах «А-Банк» продовжує утримувати позиції на ринку завдяки збалансованій політиці управління активами та пасивами, збереженню високих показників ліквідності та надійності, а також завдяки впровадженню цифрових технологій і розширенню партнерських програм. Це дозволяє банку впевнено адаптуватися до динамічних змін економічного середовища та залишатися конкурентоспроможним учасником українського фінансового сектору.

Репутаційні показники та рейтинги А-Банку:

Агентство Кредит-Рейтинг присвоїло банку рейтинг uaAA- зі стабільним прогнозом станом на 3 червня 2025 року.

Портал Minfin зазначає, що банк «показує високі і стабільні позиції серед щорічних показників загальної та чистої прибутковості, а також входить до топ-10 банків України за кількістю структурних підрозділів та вкладників».

Згідно з рейтингом прибутковості банків України за січень-серпень 2025 року, А-Банк займає 14-те місце із прибутком $\approx 1,24$ млрд грн, тоді як у 2024 році прибуток становив близько 1,04 млрд грн.

За рейтингом надійності банків України за 2024 рік (виживаність/стабільність активів/депозитів) банк також потрапив до списку учасників із визнаною стабільністю [34].

Ці дані свідчать, що А-Банк не лише підтримує стабільну фінансову позицію, але й здобуває помітне місце серед українських банків за репутаційними показниками. При цьому рейтинг uaAA - означає високий кредитний рейтинг за національною шкалою, що підтверджує довіру до банку з боку ринку. Також значне зростання прибутку (з $\approx 1,04$ млрд грн у 2024 до $\approx 1,24$ млрд грн у 2025) говорить про ефективність поточної стратегії розвитку.

Для визначення динаміки зміни складу й структури активів банку було проведено горизонтальний аналіз балансу АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 рр. Він дає змогу оцінити, які статті активів зростали або зменшувались, а також виявити основні напрями перерозподілу ресурсів. Аналіз здійснювався на основі офіційної

фінансової звітності банку, що дозволяє простежити тенденції зміни обсягів активів у динаміці трьох років.

Таблиця 2.8

Горизонтальний аналіз активу балансу АТ «Акцент-Банк»

протягом 2022-2024 років

Показники	Роки, тис. грн			Відхилення, 2024/2023	
	2022	2023	2024	абсол., +/-	відн, %
Грошові кошти та їх еквіваленти	10387765	12703593	11942053	-761540	94,0
Кредити та заборгованість банків	x	826727	x	-	-
Кредити та заборгованість клієнтів	5516412	8567591	15828835	7261244	184,8
Інвестиції в цінні папери	175703	920970	3654677	2733707	396,8
Інвестиційна нерухомість	11946	12650	13693	1043	108,2
Відстрочені податкові активи	50	6577	-	-	-
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	74154	82436	91268	8832	110,7
Основні засоби	260894	250703	332148	81445	132,5
Активи в формі права користування (оренда)	78208	82279	125198	42919	152,2
Інші фінансові активи	1251633	1518353	2331080	812727	153,5
Інші нефінансові активи	26636	85826	88418	2592	103,0
Необоротні активи, утримувані для продажу	3327	2371	861	-1510	36,3
Усього активи	17786728	25060076	34408231	9348155	137,3

Упродовж 2022–2024 рр. активи АТ «Акцент-Банк» продемонстрували позитивну тенденцію зростання. Загальна сума активів збільшилась із 17 786 728 тис. грн у 2022 р. до 34 408 231 тис. грн у 2024 р., тобто на 9 348 155 тис. грн або

на 37,3 %. Це свідчить про активну експансію банку та підвищення масштабів його діяльності, незважаючи на складні економічні умови воєнного часу. Зростання активів відбулося насамперед за рахунок збільшення обсягів кредитних операцій із клієнтами — цей показник зріс більш ніж у 1,8 раза (на 84,8 %), що свідчить про посилення кредитної активності банку й розширення його клієнтської бази. Така динаміка є позитивною, оскільки кредити є основним джерелом доходів банківської установи. Водночас спостерігається суттєве зростання обсягу інвестицій у цінні папери — майже у 4 рази (на 296,8 %), що може бути пов'язано зі зростанням інвестицій у державні облігації або корпоративні інструменти як альтернативне джерело прибутковості та ліквідності.

Основні засоби збільшилися на 32,5 %, що свідчить про оновлення матеріально-технічної бази банку, відкриття нових відділень або впровадження сучасних технологічних засобів. Також помітне зростання нематеріальних активів (на 10,7 %), що може бути пов'язано з активним упровадженням ІТ-рішень і цифрових сервісів. Значне підвищення показників спостерігається також за статтями «інші фінансові активи» (+53,5 %) та «активи в формі права користування» (+52,2 %), що може свідчити про збільшення обсягів орендованого майна та фінансових операцій з контрагентами. Разом із тим, грошові кошти та їх еквіваленти зменшились у 2024 р. порівняно з 2023 р. на 761,54 млн грн (6 %), що може вказувати на перерозподіл ресурсів у більш дохідні, але менш ліквідні активи — кредити та інвестиції. Незначне зменшення також відзначено за статтями «необоротні активи, утримувані для продажу» (на 63,7 %).

У цілому горизонтальний аналіз показує, що структура активів АТ «Акцент-Банк» зазнала якісних змін: спостерігається зростання частки продуктивних активів (кредитів, інвестицій, основних засобів) при скороченні ліквідних коштів. Це свідчить про прагнення банку підвищити дохідність активів, навіть за умов певного зниження рівня миттєвої ліквідності. Отже, динаміка активів АТ «Акцент-Банк» у 2022–2024 рр. характеризується стійким розширенням операційної бази, збільшенням обсягів кредитування та інвестування, а також

технологічним оновленням. Загальні тенденції розвитку банку можна оцінити як позитивні, оскільки вони відображають зростання ефективності використання активів і нарощення фінансового потенціалу установи.

Таблиця 2.9

Горизонтальний аналіз пасиву балансу АТ «Акцент-Банк»
протягом 2022-2024 років

Показники	Роки, тис. грн			Відхилення, 2024/2023	
	2022	2023	2024	абсол., +/-	відн, %
1	2	3	4	5	6
Кошти банків	179040	91217	99621	8044	108,8
Кошти клієнтів	14572422	20263717	28596912	8333195	141,1
Резерви за кредитними зобов'язаннями	-	26309	49165	-	-
Забезпечення винагород працівникам	-	50999	64918	-	-
Інші фінансові зобов'язання	502985	1168278	1168510	232	100,0
Інші нефінансові зобов'язання	30544	81069	77406	-3663	95,5
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток	19882	438373	541284	102911	123,5
Відстрочені податкові зобов'язання	14056	28913	49422	20509	170,9
Статутний капітал	1054704	1514505	2115686	601181	139,7
Незареєстрований статутний капітал	459801	x	x	x	x
Нерозподілений прибуток	503281	984748	1170603	185855	118,9
Емісійний дохід	41	41	41	-	100,0
Результат від операцій з акціонерами	165000	165000	165000	-	100,0
Резервні та інші фонди банку	172106	172106	206282	34176	119,9
Резерв переоцінки основних засобів	16212	17450	21142	3692	121,2
Резерв зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів	x	57351	82239	24888	143,4

Продовження таблиці 2.9

1	2	3	4	5	6
Усього власного капіталу	2418459	2911201	3760993	849792	129,2
Усього зобов'язань і власного капіталу	17786728	25060076	34408231	9348155	137,3

Для оцінки змін у структурі джерел фінансування діяльності банку проведено горизонтальний аналіз пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 рр. Метою аналізу є виявлення тенденцій у формуванні зобов'язань та власного капіталу, визначення частки стабільних і залучених ресурсів, а також оцінка фінансової стійкості банку в умовах воєнної економіки України.

У 2022–2024 рр. пасив балансу АТ «Акцент-Банк» зріс на 9 348 155 тис. грн або на 37,3 %, що відповідає аналогічній динаміці зростання активів. Така тенденція свідчить про розширення ресурсної бази банку та зростання його фінансових можливостей. Основним джерелом приросту стали кошти клієнтів, які збільшилися з 14 572 422 тис. грн у 2022 р. до 28 596 912 тис. грн у 2024 р., тобто на 8 333 195 тис. грн (на 41,1 %). Це є позитивною тенденцією, що свідчить про зростання довіри населення і бізнесу до банку, а також про його активну роботу на ринку депозитів і поточних рахунків. Кошти банків, навпаки, зазнали незначних коливань, збільшившись лише на 8,8 %, що свідчить про помірну залежність установи від міжбанківського кредитування.

Поступове зростання спостерігається за статтями резервів та забезпечень: резерви за кредитними зобов'язаннями, забезпечення на винагороди працівникам, податкові зобов'язання. Це вказує на посилення контролю за ризиками та дотримання вимог регулятора щодо формування резервів, а також на зростання фонду оплати праці через розширення масштабів діяльності. Зобов'язання з податку на прибуток збільшилися більш ніж у 2,7 раза, що відображає підвищення прибутковості операцій. Одночасно зросли відстрочені податкові зобов'язання (на 70,9 %), що свідчить про появу нових тимчасових різниць між бухгалтерським і податковим обліком [35].

Значну позитивну динаміку показав власний капітал банку, який зріс із 2 418 459 тис. грн до 3 760 993 тис. грн (на 849 792 тис. грн або 29,2 %). Найбільший внесок зробили: статутний капітал (+39,7 %) — свідчить про зміцнення капіталізації банку; нерозподілений прибуток (+18,9 %) — результат ефективного управління прибутковістю; резервні фонди та переоцінка активів — свідчать про оновлення матеріальних ресурсів і приріст капіталу за рахунок переоцінки основних засобів та інвестиційних паперів. Отже, структура пасиву балансу АТ «Акцент-Банк» у 2022–2024 рр. характеризується зростанням обсягів клієнтських коштів та власного капіталу, що забезпечує стабільність фінансування активних операцій. Банк поступово зменшує залежність від короткострокових міжбанківських ресурсів і нарощує внутрішні джерела фінансування.

Загалом, проведений горизонтальний аналіз показує підвищення фінансової стійкості та надійності банку, розширення його депозитної бази й зростання рівня капіталізації. Це свідчить про ефективну ресурсну політику АТ «Акцент-Банк» та зміцнення його позицій на банківському ринку України в умовах макроекономічної нестабільності.

Таблиця 2.10

Склад та динаміка доходів АТ «Акцент-Банк» протягом 2022-2024 років

Показники	Роки, тис. грн			Відхилення, 2024/2023	
	2022	2023	2024	абсол., +/-	відн., %
1	2	3	4	5	6
Процентні доходи	3474153	4143331	6198346	2055015	149,6
Комісійні доходи	1183037	1452528	2262426	809898	155,8
Результат від операцій з іноземною валютою	1133402	595693	315903	-279790	53,0
Результат від переоцінки іноземної валюти	104726	-41960	-39394	2566	93,9
Інші операційні доходи	67533	60872	71679	10807	117,8

Продовження таблиці 2.10

1	2	3	4	5	6
Результат від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	-103313	-74	-	-	-
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	259225	1062281	1723838	661557	162,3
Прибуток (збиток) за рік	202637	480877	820518	339641	170,6

З метою оцінки ефективності фінансово-господарської діяльності банку проведено аналіз складу та динаміки його доходів за 2022–2024 рр. Дослідження дало змогу виявити основні джерела формування прибутку, оцінити темпи зростання процентних і непроцентних доходів, а також визначити фактори, що впливали на зміну загального фінансового результату банку у воєнних та поствоєнних економічних умовах України.

У 2022–2024 рр. дохідна база АТ «Акцент-Банк» продемонструвала стійку позитивну динаміку, що свідчить про підвищення результативності операційної діяльності та ефективне управління активами. Загальний прибуток банку за рік зріс із 202 637 тис. грн у 2022 р. до 820 518 тис. грн у 2024 р., тобто майже у 4 рази (на 170,6 %). Такий результат став можливим завдяки істотному збільшенню основних видів банківських доходів — процентних та комісійних. Процентні доходи залишаються головним джерелом формування прибутку банку. У 2024 р. їх обсяг становив 6 198 346 тис. грн, що на 2 055 015 тис. грн (на 49,6 %) більше, ніж у 2023 р., і майже у 1,8 рази більше, ніж у 2022 р. Така тенденція пояснюється зростанням обсягу кредитного портфеля та активною роботою з корпоративними й роздрібними клієнтами. Це свідчить про посилення ролі кредитно-інвестиційних операцій у структурі доходів.

Комісійні доходи також зросли суттєво — на 809 898 тис. грн або 55,8 %, що пов'язано з розвитком платіжних сервісів, збільшенням кількості транзакцій, підключенням нових цифрових каналів обслуговування клієнтів. Це підтверджує диверсифікацію доходів банку та підвищення частки непроцентних надходжень, які є більш стабільними навіть у кризових періодах. Результат від операцій з іноземною валютою навпаки зменшився на 279 790 тис. грн (–47,0 %), що пояснюється стабілізацією валютного ринку України, зменшенням спекулятивних операцій і коливань курсу гривні. Водночас результат від переоцінки валюти залишився відносно сталим, демонструючи незначне покращення — на 2 566 тис. грн (93,9 %). Інші операційні доходи показали незначне, але стабільне зростання — на 17,8 %, що свідчить про розширення спектра додаткових банківських послуг і підвищення ефективності управління допоміжними операціями. Показник прибутку від операційної діяльності зріс на 661 557 тис. грн (162,3 %), що відображає успішне управління операційними витратами та підвищення дохідності активів банку.

Отже, структура доходів АТ «Акцент-Банк» у 2022–2024 рр. зазнала якісних позитивних змін. Банк наростив обсяги процентних і комісійних надходжень, що забезпечило високий темп приросту чистого прибутку. Зменшення валютних доходів не мало критичного впливу на загальний результат завдяки диверсифікації джерел прибутковості. Таким чином, АТ «Акцент-Банк» у 2024 р. характеризується стійким фінансовим зростанням, підвищенням ефективності кредитної та платіжної діяльності, оптимізацією структури доходів і зміцненням своєї ринкової позиції. Динаміка показників свідчить про високу адаптивність банку до зовнішніх викликів та орієнтацію на довгострокову прибутковість.

Для комплексної оцінки фінансових результатів діяльності банку проведено аналіз структури та динаміки його витрат за 2022–2024 рр. Метою дослідження є визначення тенденцій зміни витратних статей, їх впливу на прибутковість установи, а також встановлення факторів, що формують собівартість банківських послуг у сучасних умовах функціонування банківського сектору.

Таблиця 2.11

Склад та динаміка витрат АТ «Акцент-Банк» протягом 2022-2024 років

Показники	Роки, тис. грн			Відхилення, 2024/2023	
	2022	2023	2024	абсол., +/-	відн., %
Процентні витрати	788285	1437791	1547269	109478	107,6
Комісійні витрати	721366	1168862	1547269	378407	132,4
Витрати на виплати працівниками	753410	989505	1134050	144545	114,6
Витрати на соціальні внески	131804	127057	175379	48322	138,0
Інші адміністративні та операційні витрати	562557	1135949	1620391	484442	142,6
Витрати на резерви під очікуванні кредитні збитки	2547614	284196	688999	404803	242,4
Витрати на податок на прибуток	56517	581071	903320	322249	155,5

У 2022–2024 рр. загальні витрати АТ «Акцент-Банк» демонструють тенденцію зростання, що є очікуваним у контексті активного розвитку банку та збільшення обсягів його операцій. Незважаючи на підвищення видатків, їх структура свідчить про раціональне управління витратами та контроль за собівартістю банківських послуг. Процентні витрати зросли з 788 285 тис. грн у 2022 р. до 1 547 269 тис. грн у 2024 р., тобто на 107,6 %. Це пояснюється підвищенням процентних ставок за депозитами в умовах інфляційного тиску та посилення конкуренції за залучення ресурсів. Водночас темп зростання процентних витрат є нижчим, ніж темп приросту процентних доходів, що позитивно впливає на чистий процентний дохід банку. Комісійні витрати збільшилися на 378 407 тис. грн (на 32,4 %), що зумовлено розвитком платіжних послуг, збільшенням кількості транзакцій і розширенням мережі цифрового обслуговування. Порівняно зі зростанням комісійних доходів (на 55,8 %) це свідчить про покращення співвідношення “доходи/витрати” за комісійними операціями.

Витрати на оплату праці зросли на 144 545 тис. грн (на 14,6 %), а соціальні внески — на 48 322 тис. грн (на 38 %). Такі зміни пов'язані з підвищенням рівня заробітної плати працівників, розширенням штату і приведенням соціальних стандартів до нових нормативних вимог. Це відображає зростання соціальної відповідальності банку та прагнення утримувати кваліфіковані кадри.

Інші адміністративні та операційні витрати збільшилися більш ніж у півтора раза (на 42,6 %), що пов'язано з інвестиціями у цифрову інфраструктуру, IT-сервіси, рекламу та розвиток дистанційних каналів обслуговування. Це свідчить про модернізацію операційної діяльності та підвищення технологічного рівня банку.

Найбільшою динамікою характеризуються витрати на резерви під очікувані кредитні збитки, які у 2024 р. зросли до 688 999 тис. грн, тобто у 2,4 раза (на 142,4 %) порівняно з попереднім роком. Це зумовлено необхідністю формування додаткових резервів через воєнні ризики, невизначеність економічного середовища та потенційне зниження платоспроможності позичальників. Хоча такі витрати зменшують короткостроковий прибуток, вони свідчать про підвищення рівня фінансової стабільності та дотримання принципу обережності. Витрати на податок на прибуток зросли на 322 249 тис. грн (на 55,5 %), що є логічним наслідком зростання фінансових результатів і свідчить про підвищення прибутковості діяльності банку.

Узагальнюючи результати аналізу, можна зазначити, що структура витрат АТ «Акцент-Банк» характеризується помірним зростанням основних операційних статей при одночасному збільшенні резервів і податкових відрахувань. Це свідчить про збалансовану політику управління видатками, спрямовану на підтримання конкурентоспроможності, фінансової стабільності та довгострокового розвитку. Отже, незважаючи на збільшення загальної суми витрат, банк демонструє раціональне управління ресурсами, дотримання нормативних вимог НБУ щодо резервування та формування прибутку, що забезпечує високу стійкість і адаптивність у кризових економічних умовах.

Фінансові результати є інтегральним показником ефективності діяльності банківської установи, який відображає підсумок усіх фінансових операцій за певний період. У банківській практиці під фінансовими результатами розуміють співвідношення доходів і витрат, що формується внаслідок кредитної, депозитної, інвестиційної, валютної та інших видів діяльності. Основним кількісним вираженням фінансового результату є прибуток (або збиток) банку [36].

Прибутковість банку відображає рівень його ділової активності, ефективність використання активів, раціональність управління витратами та здатність формувати конкурентні переваги на ринку фінансових послуг. Вона є не лише індикатором стабільності банку, а й базою для нарощення власного капіталу, розширення ресурсної бази, збільшення резервів і виконання нормативів Національного банку України.

До основних показників, які характеризують фінансові результати діяльності банку, належать:

- чистий процентний дохід — різниця між отриманими процентами за кредитами й сплаченими за депозитами;
- чистий комісійний дохід — результат від послуг, що не мають процентного характеру (перекази, карткові операції, обслуговування клієнтів);
- результат від валютних операцій — дохід (або збиток) від курсових різниць та переоцінки іноземної валюти;
- операційний дохід і витрати — сукупність результатів від усіх операцій банку;
- чистий прибуток — кінцевий фінансовий результат діяльності після сплати податків [37].

Оцінка фінансових результатів дозволяє визначити не лише динаміку прибутковості банку, а й якість управління його активами й пасивами, ефективність бізнес-моделі та рівень фінансової стійкості в умовах змінного економічного середовища.

Аналіз динаміки фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» свідчить про стійке зростання прибутковості діяльності установи впродовж 2022–2024 рр.

Таблиця 2.12

Динаміка фінансових результатів АТ «Акцент-Банк» протягом 2022-2024 років

Показники	Роки, тис. грн			Відхилення, 2024/2023	
	2022	2023	2024	абсол., +/-	відн., %
Чистий процентний дохід	2685868	2707560	4279753	1572193	158,1
Чистий комісійний дохід	461671	283666	715157	431491	252,1
Результат від операцій з іноземною валютою	1238128	553733	315903	-237830	57,0
Інші доходи	67533	1123153	71679	-1051474	6,4
Операційний дохід	4453200	4668112	6199322	1531210	132,8
Операційні витрати	1315967	2252511	3567841	1315330	158,4
Прибуток до оподаткування	259154	1061948	1723838	661890	162,3
Чистий прибуток	202637	480877	820518	339641	170,6

Загальний чистий прибуток банку збільшився з 202 637 тис. грн у 2022 р. до 820 518 тис. грн у 2024 р., тобто на 339 641 тис. грн або 170,6 %. Це підтверджує ефективність фінансової політики банку, збалансованість його доходів і витрат, а також успішну адаптацію до складних макроекономічних умов.

Найвагоміший внесок у формування позитивного фінансового результату забезпечили чистий процентний і чистий комісійний доходи, які у 2024 р. зросли відповідно на 58,1 % і 152,1 %. Це свідчить про активізацію кредитної діяльності, розширення клієнтської бази, розвиток платіжних сервісів та дистанційного банкінгу. Водночас результат від операцій з іноземною валютою зменшився майже на 43 %, що пов'язано зі стабілізацією валютного ринку України після періоду різких коливань у 2022–2023 рр. Проте часткове зниження валютних доходів не вплинуло істотно на загальну прибутковість банку, адже він успішно диверсифікував джерела доходів, підсилюючи роль процентних і комісійних операцій.

Значне зростання операційного доходу (на 32,8 %) свідчить про ефективне управління активами та підвищення масштабів діяльності. Паралельно операційні витрати збільшилися на 58,4 %, однак темпи зростання доходів перевищували

динаміку витрат, що дозволило зберегти позитивну маржу прибутковості. Прибуток до оподаткування збільшився у 1,6 раза, що свідчить про стабільний приріст ефективності банківських операцій. Таким чином, АТ «Акцент-Банк» забезпечив збалансоване співвідношення доходів і витрат та досягнув високого рівня фінансової стійкості. Узагальнюючи результати, можна зробити висновок, що впродовж 2022–2024 рр. АТ «Акцент-Банк» продемонстрував позитивну тенденцію у формуванні фінансових результатів:

- зростання ключових видів доходів;
- оптимізація витратної частини;
- стабільна прибутковість і розширення операційної бази.

Це підтверджує ефективність управлінських рішень, спрямованих на посилення ринкових позицій, збільшення частки активних операцій і збереження конкурентоспроможності банку на національному фінансовому ринку [38].

2.3. Оцінка фінансової стійкості, ліквідності, прибутковості та ризиків АТ «А-Банк»

Для забезпечення стабільності банківської системи, мінімізації ризиків та підтримання довіри вкладників Національний банк України встановлює систему обов'язкових економічних нормативів, яких повинні дотримуватися всі банки. Ці нормативи регламентують рівень капіталізації банку, концентрацію кредитних ризиків, ліквідність та структуру фондування. Дотримання встановлених норм є ключовою умовою фінансової стійкості банку та визначає його здатність протидіяти зовнішнім і внутрішнім шокам.

У межах аналізу діяльності АТ «Акцент-Банк» досліджено динаміку основних економічних нормативів за 2022–2024 рр., включаючи нормативи капіталу, кредитних ризиків та ліквідності. Особливу увагу приділено таким ключовим індикаторам, як норматив регулятивного капіталу (Н1), норматив адекватності капіталу (Н2), норматив основного капіталу (Н3), нормативи

концентрації ризиків (максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента, нормативи Н8, Н9), а також показникам ліквідності LCR та стабільності фінансування NSFR.

Оцінка цих нормативів дає змогу комплексно визначити рівень стійкості банку, якість управління ризиками та відповідність регулятивним вимогам у період воєнної нестабільності та відновлення економіки.

Нижче наведено таблицю з основними економічними нормативами АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 роки. Для кожного нормативу подано його стандартне значення, визначене НБУ, а також фактичні значення банку за три роки. Це дозволяє здійснити порівняльний аналіз та визначити, наскільки банк дотримувався регулятивних вимог у динаміці, а також оцінити його фінансову стійкість, якість управління ризиками та достатність капіталу.

Таблиця 2.13

Економічні нормативи АТ «Акцент-Банк» за 2022-2024 рр.

Норматив	Стандартне значення	Роки		
		2022	2023	2024
1	2	3	4	5
Н1, норматив мінімального розміру регулятивного капіталу (тис. грн.)	200 млн. грн.	2077436	2134215	2958882
Н2, норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу, %	не менше 10%	12,88	20,02	18,23
Н3, норматив достатності основного капіталу, %	не менше 7%	7,9	16,59	10,84
максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, %	не більше 25%	12,43	16,05	14,88
Н8 норматив великих кредитних ризиків, %	не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу	23,48	42,34	38,67
Н9, норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами, %	не більше 25%	0,31	0,16	0,27
LCRBB, Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю за всіма валютами	не менше 100%	695,03	1206,83	939,18

Продовження таблиці 2.13

1	2	3	4	5
LCRIB, Норматив коефіцієнта покриття ліквідністю в іноземній валюті	не менше 100%	434,41	457,12	502,21
NSFR, Норматив коефіцієнта чистого стабільного фінансування	не менше 90%	118,01	178,81	176,79

Аналіз динаміки економічних нормативів АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 роки свідчить про стабільне дотримання банком вимог Національного банку України та достатній рівень фінансової стійкості навіть у складних умовах воєнної економіки. Розглянемо зміни ключових нормативів докладніше.

Норматив мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1) протягом 2022–2024 рр. значно перевищував встановлене НБУ мінімальне значення 200 млн грн. Капітал банку зріс від 2,077 млрд грн у 2022 р. до 2,958 млрд грн у 2024 р. Така динаміка свідчить про послідовне зміцнення капіталізації банку, що дозволяло йому нарощувати обсяги активних операцій та підтримувати достатній запас фінансової міцності [39].

Норматив адекватності капіталу (Н2) та норматив основного капіталу (Н3) є ключовими індикаторами стійкості та здатності банку покривати ризики. Н2 перевищував мінімум 10 % протягом усіх трьох років: 12,88 % у 2022 р., 20,02 % у 2023 р. та 18,23 % у 2024 р. Особливо високий рівень у 2023 р. пояснюється зростанням капіталу та зменшенням ризикозважених активів у період підвищеної невизначеності.

Н3 (норматив основного капіталу) також стабільно перевищував мінімум 7 % і коливався в межах 7,9–16,6 %. Зниження у 2024 р. до 10,84 % пов'язане з активною експансією кредитного портфеля, проте норматив залишається значно вищим за мінімальні вимоги. Таким чином, АТ «Акцент-Банк» протягом 2022–2024 рр. мав високий рівень капітальної достатності, що гарантує надійність та вміння покривати потенційні збитки.

Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента стабільно залишався нижчим за граничні 25 %. Значення показника становили 12,43–16,05–14,88 %, що свідчить про диверсифікацію кредитного портфеля та низьку концентрацію ризиків на окремих позичальниках. Норматив Н8 (великі кредитні ризики) демонстрував значення 23,48–42,34–38,67 %, що суттєво нижче дозволених 8-кратних меж. Це говорить про якісну систему управління концентрацією ризиків і контрольоване профілювання портфеля.

Норматив Н9, який відображає ризики за операціями з пов'язаними з банком особами, показав дуже низькі значення — від 0,16 % до 0,31 %, що відповідає найкращим практикам корпоративного управління та свідчить про високий рівень прозорості банку.

Показники ліквідності LCR демонструють здатність банку витримати короткостроковий відтік коштів. LCRBB (за всіма валютами) упродовж аналізованих років був надзвичайно високим: 695 % → 1206 % → 939 %, при нормі не менше 100 %. Це підтверджує високу платоспроможність банку та значний запас ліквідності. LCRIB (в іноземній валюті) також був значно вищим за норматив: 434 % → 457 % → 502 %.

Динаміка свідчить про посилення валютної ліквідності та здатність банку покривати валютні зобов'язання.

У цілому, банк має наднормативну ліквідність, що зміцнює його стійкість у період високої волатильності.

Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR) залишався істотно вищим за норматив 90 %: 118 % у 2022 р., 178,8 % у 2023 р. та 176,8 % у 2024 р.

Такі значення означають, що АТ «Акцент-Банк» має стійку структуру фінансування, опирається на довгострокові ресурси, мінімізує ризик рефінансування і може стабільно фінансувати свої активні операції.

Аналіз економічних нормативів НБУ підтверджує, що АТ «Акцент-Банк» у 2022–2024 роках перебував у фінансово стійкому та ліквідному стані, дотримувався усіх вимог регулятора, мав достатній запас капіталу та контрольований рівень кредитних ризиків.

Банк характеризується:

- 1) високою капіталізацією,
- 2) наднормативною ліквідністю,
- 3) низькою концентрацією кредитних ризиків,
- 4) стійким довгостроковим фінансуванням,
- 5) зразковим рівнем прозорості операцій з пов'язаними особами.

Це свідчить про ефективну політику ризик-менеджменту та фінансового управління, здатність банку підтримувати стабільність у кризових умовах та формувати надійну основу для подальшого розвитку.

Для комплексної оцінки фінансової стійкості банку важливо дослідити систему відносних показників, які характеризують структуру капіталу, рівень залежності від залучених ресурсів, здатність банку забезпечувати власними ресурсами зростання активів та ефективність використання капіталу. На відміну від економічних нормативів, що регламентуються НБУ, коефіцієнти фінансової стійкості є аналітичними індикаторами й дозволяють глибше зрозуміти внутрішню якість фінансового стану банку.

До ключових показників фінансової стійкості належать:

- 1) коефіцієнт фінансового важеля (залежності від зобов'язань);
- 2) коефіцієнт надійності;
- 3) коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів;
- 4) коефіцієнт мультиплікатора капіталу [40].

Ці показники дають змогу оцінити баланс між власними та залученими коштами, визначити рівень ризику банку та його здатність витримувати зовнішні шоки. Динаміка коефіцієнтів за 2022–2024 рр. представлена в таблиці нижче та слугує основою для подальшої оцінки стійкості АТ «Акцент-Банк».

Таблиця 2.14

Коефіцієнти фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 рр.

Вихідні дані, тис. грн	Роки		
	2022	2023	2024
Власний капітал	2418459	2911201	3760993
Залучені кошти	15368269	22148875	30647238

Продовження таблиці 2.14

Активи		17786728	25060076	34408231
Коефіцієнт «фінансового важеля»	1 – 20	5,54	6,35	7,61
Коефіцієнт надійності	не менше 5%	18,05	15,74	13,14
Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів	Не менше 10%	15,29	13,60	11,62
Коефіцієнт мультиплікатора капіталу	12 – 15	6,54	7,35	8,61

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 рр. демонструє послідовне нарощування масштабів діяльності банку при збереженні контрольованого рівня ризиковості структури капіталу. Коефіцієнт фінансового важеля (залежності від зобов'язань) зріс з 5,54 у 2022 р. до 7,61 у 2024 р., що свідчить про збільшення частки залучених ресурсів у структурі фінансування. Така динаміка характерна для фази активного кредитного та інвестиційного зростання банку. Попри підвищення важеля, значення залишаються нижчими за граничні ризикові рівні банківського сектору (понад 10–12 разів).

Коефіцієнт надійності (співвідношення власного капіталу до залучених коштів) знизився з 18,05 % у 2022 р. до 13,14 % у 2024 р., що пояснюється швидшим зростанням зобов'язань порівняно з темпами приросту власного капіталу. Незважаючи на зниження, коефіцієнт зберігається на рівні, вищому за нормативне мінімальне значення 5 %, що свідчить про достатню здатність банку покривати можливі збитки.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів зменшився з 15,29 % до 11,62 %, що є природним наслідком збільшення активів банку. Незважаючи на тенденцію до зменшення, показник має позитивне перевищення над мінімально допустимим рівнем 10 %, забезпечуючи прийнятний запас фінансової стійкості.

Коефіцієнт мультиплікатора капіталу зріс з 6,54 у 2022 р. до 8,61 у 2024 р., що відповідає активній експансії банку. Значення перебувають у межах

рекомендованого діапазону (12–15), причому АТ «Акцент-Банк» демонструє стриману, контрольовану політику використання капіталу, не допускаючи його надмірного розтягування.

У цілому коефіцієнти фінансової стійкості АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 роки свідчать про помірне зростання залежності від залучених ресурсів, що є типовим у період активного розвитку банківського бізнесу. Попри зростання фінансового важеля, ключові показники залишаються в межах допустимих рівнів, а перевищення нормативів свідчить про міцність капітальної бази та достатність внутрішніх ресурсів для покриття ризиків.

Банк демонструє збалансований підхід до управління капіталом, підтримуючи стійкість навіть у період високої волатильності національної економіки.

Комплексний аналіз фінансової діяльності АТ «Акцент-Банк» за 2022–2024 роки дав змогу оцінити динаміку розвитку банку, зміни у структурі його активів і пасивів, формування фінансових результатів, рівень фінансової стійкості та відповідність регулятивним вимогам Національного банку України. Проведене дослідження дозволяє сформулювати низку важливих узагальнень.

По-перше, структура активів банку у зазначений період характеризується чітким трендом переміщення ліквідності в продуктивні активи. Частка грошових коштів послідовно зменшувалася, тоді як кредитний портфель та портфель цінних паперів зростали високими темпами. Це свідчить про активну кредитну політику банку та підвищення ефективності використання ресурсів. Загальні активи банку за три роки збільшилися майже вдвічі, що є ознакою масштабування операцій та зміцнення ринкових позицій.

По-друге, аналіз пасивів показав, що основним джерелом ресурсної бази банку залишаються кошти клієнтів, частка яких стабільно зростає. Збільшення обсягів зобов'язань супроводжується адекватним приростом капіталу, що забезпечує підтримання належного фінансового балансу. Структура фінансування банку свідчить про високу довіру клієнтів та низьку залежність від міжбанківських запозичень.

По-третє, дослідження доходів та витрат встановило, що у 2022–2024 рр. спостерігалось суттєве покращення фінансових результатів. Чистий процентний дохід, комісійні доходи та загальний операційний дохід зростали випереджальними темпами. Чистий прибуток банку збільшився більш ніж утричі, що свідчить про ефективність операційної моделі, розширення активних операцій та грамотне управління ризиками. Одночасно спостерігається зростання операційних витрат, зумовлене масштабуванням діяльності та інвестуванням у технологічний розвиток, що є характерним для періоду активного росту.

По-четверте, оцінка економічних нормативів НБУ засвідчила, що банк стабільно перевищує встановлені регулятивні вимоги. Нормативи достатності капіталу (H2, H3), ліквідності (LCRBB, LCRIB) та стабільності фондування (NSFR) у 2022–2024 рр. підтримувалися на рівнях, значно вищих за мінімально допустимі. Це говорить про високу платоспроможність банку, здатність протистояти зовнішнім шокам і забезпечувати безперервність діяльності навіть за умов кризових явищ [41].

По-п'яте, коефіцієнти фінансової стійкості підтвердили, що банк має міцну капітальну базу, достатню для покриття ризиків. Хоча відзначається поступове збільшення фінансового важеля та зниження частки власного капіталу у структурі активів, рівні показників залишаються у межах допустимих норм та не свідчать про надмірну ризиковість.

По-шосте, аналіз ризиків показав, що після пікового навантаження 2022 року банк значно зменшив обсяги резервування, а рівень кредитного ризику стабілізувався на прийнятному рівні. У 2024 р. спостерігається незначне зростання витрат на формування резервів, що є очікуваним на тлі активного нарощування кредитного портфеля.

Узагальнюючи проведений аналіз, можна стверджувати, що АТ «Акцент-Банк» у 2022–2024 роках демонструє високу адаптивність, стабільну динаміку розвитку, посилення прибутковості та ефективне управління ризиками. Банк забезпечує відповідність регуляторним вимогам, підтримує достатній рівень

ліквідності та капіталу, успішно масштабує свою діяльність і зміцнює конкурентоспроможність на ринку банківських послуг.

Отже, фінансовий стан АТ «Акцент-Банк» у досліджуваний період можна оцінити як стійкий, збалансований та перспективний для подальшого стратегічного розвитку.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В БАНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

3.1. Вплив цифрової трансформації та фінтех-технологій на систему фінансового аналізу банку

Сучасний розвиток банківської сфери в Україні визначається стрімким впровадженням цифрових фінансових технологій, що охоплюють електронні довірчі послуги, дистанційне обслуговування, використання хмарних сервісів, фінтех-платформ та інноваційних регуляторних технологій. Цифровізація банківської діяльності потребує наявності розвинутого нормативно-правового поля, яке забезпечує захист інформації, регулювання електронних транзакцій, формування вимог до користування цифровими сервісами та визначення стандартів кібербезпеки [42].

Цифрова трансформація фінансового сектору та стрімкий розвиток фінтех-технологій кардинально змінюють підходи до здійснення фінансового аналізу банків. У сучасних умовах війни, високої волатильності ринків та підвищених ризиків традиційні методи аналізу стають недостатніми, що зумовлює потребу в інтеграції інтелектуальних цифрових інструментів, автоматизації обробки даних та використанні прогнозних моделей.

По-перше, цифровізація бізнес-процесів банку забезпечує доступ до великих масивів даних у режимі реального часу (Real-Time Data), що значно підвищує точність оцінок ліквідності, платоспроможності та ризиків. Автоматизовані системи формують оперативні аналітичні звіти, дозволяючи банкам швидко реагувати на зміни макрофінансового середовища [43].

По-друге, фінтех-рішення та штучний інтелект (AI/ML) розширюють можливості фінансового аналізу. Машинне навчання використовується для побудови моделей прогнозування дефолтів, оцінки кредитоспроможності, аналізу

трендів та виявлення аномалій у фінансових потоках. Це суттєво знижує ймовірність аналітичних помилок і підвищує якість управлінських рішень.

По-третє, розвиток хмарних технологій, API-платформ та open banking створив умови для інтеграції зовнішніх джерел даних у систему фінансового аналізу банку. Це дозволяє здійснювати комплексну оцінку клієнтського портфеля, розширює інформаційні можливості аналітиків та спрощує комплаєнс-процедури.

По-четверте, цифрова трансформація сприяє автоматизації контролю ризиків, зокрема операційного, кредитного, ринкового та комплаєнс-ризиків. Алгоритмізовані системи раннього попередження (Early Warning Systems) формують сигнали щодо потенційних загроз, забезпечуючи превентивне управління [44].

Водночас цифрові технології посилюють вимоги до кібербезпеки, захисту даних і протидії шахрайству. Це впливає на структуру фінансового аналізу, в якому все більшу роль відіграє моніторинг кіберризиків, оцінка стійкості до кібератак та ефективність внутрішнього контролю.

Таким чином, цифрова трансформація та фінтех стають не просто технологічними трендами, а ключовими інструментами модернізації системи фінансового аналізу банку, забезпечуючи його стійкість, адаптивність та конкурентоспроможність у динамічному економічному середовищі.

В Україні за останні роки сформовано комплексне правове підґрунтя цифрової трансформації фінансового сектору, яке включає закони у сфері електронної комерції, електронних довірчих послуг, хмарних сервісів, а також стратегії та концепції розвитку фінтех-екосистеми. Діяльність Національного банку України спрямована на розвиток відкритої фінансової архітектури, підвищення рівня фінансової інклюзії, захист прав споживачів цифрових послуг та впровадження інноваційних наглядових і регуляторних інструментів [45].

Узагальнена характеристика нормативно-правових документів, що становлять основу цифрової трансформації банківської сфери, подана в таблиці нижче.

Таблиця 3.1

Характеристика нормативно-правового поля запровадження цифрових
фінансових технологій у банківській сфері [46]

Нормативний документ	Характеристика	Ключові положення
Закон України «Про електронні довірчі послуги» № 2155-VIII [47]	Визначає правові засади створення, надання та використання електронних довірчих послуг у цифровій взаємодії.	– електронна ідентифікація та підпис; – довірчі послуги забезпечують юридичну силу електронних транзакцій; – регулювання діяльності постачальників електронних послуг.
Закон України «Про електронну комерцію» № 675-VIII [48]	Нормує правові засади електронних правочинів та цифрової взаємодії між банками і клієнтами.	– електронна послуга як транзакція, здійснена через ІТС; – регулювання електронних договорів; – захист прав споживачів електронних фінансових послуг.
Закон України «Про хмарні послуги» № 2075-IX [49]	Регулює порядок надання хмарних сервісів, включаючи зберігання та обробку банківських даних.	– вимоги до захисту персональних даних; – кібербезпека та відповідність інформаційним стандартам; – використання хмар публічними установами.
Указ Президента України № 928/2000 «Про розвиток національної складової мережі Інтернет» [50]	Спрямований на формування цифрової інфраструктури для населення та бізнесу.	– забезпечення доступу до Інтернету; – розвиток інформаційних ресурсів; – інституційні умови для цифровізації банків.
Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 рр. [51]	Стратегічний документ щодо впровадження цифрових інструментів у ключові сфери економіки.	– цифровізація інфраструктур; – розвиток цифрових компетенцій; – визначення пріоритетних сфер цифрових проєктів.
Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року [52]	Визначає напрями трансформації фінансової системи України.	– підвищення фінансової інклюзії; – інноваційний розвиток фінансових технологій; – розвиток відкритого фінансового ринку (open banking).
Стратегія розвитку FinTech в Україні до 2025 р. [53]	Стратегічний документ щодо формування фінтех-екосистеми України.	– розвиток фінтех-ринку; – популяризація cashless-економіки; – формування сталої фінтех-екосистеми.
Концепція розвитку інноваційних наглядових та регуляторних технологій (RegTech & SupTech) [54]	Визначає позицію НБУ щодо використання інновацій у надзгоді та регулюванні.	– розвиток наглядових технологій (SupTech); – розвиток регуляторних технологій (RegTech); – впровадження цифрового комплаєнсу.

Загалом сформоване в Україні нормативно-правове поле створює комплексні умови для розвитку цифрових фінансових технологій у банківській сфері. Законодавчі та стратегічні документи визначають ключові принципи цифрової взаємодії, стандарти захисту даних, вимоги до електронних послуг, порядок використання хмарних сервісів, а також стратегічні пріоритети розвитку фінансового сектора та фінтех-екосистеми. Водночас одне лише нормативне регулювання не забезпечує повноцінного впровадження цифрових технологій банками. Цифрова трансформація потребує не тільки правових засад, але й наявності механізмів підтримки, що стимулюють інвестиції в інновації, розвиток цифрових компетенцій, формування технологічної інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності фінансових установ.

З метою систематизації таких механізмів у подальшому представлено форми та інструменти підтримки впровадження цифрових технологій у банківському секторі, що узагальнено у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Форми та інструменти підтримки впровадження цифрових технологій у
банківській сфері

Форма підтримки	Характеристика інструментів
Пряма фінансова підтримка	– державне фінансування цифрових рішень та НДДКР; – гранти на розвиток фінтех-проектів; – субсидії на придбання програмного забезпечення, хмарних сервісів і кіберзахисту; – фінансування інноваційних центрів та лабораторій при банках.
Непряма фінансова підтримка	– податкові пільги для фінтех-стартапів та ІТ-розробників; – стимулювання інвестицій у цифрову інфраструктуру банків; – субсидовані кредити для цифрової модернізації ІТ-потужностей.
Нефінансова підтримка	– створення цифрових хабів, інноваційних парків, лабораторій; – навчальні програми з кібербезпеки, фінтеху, штучного інтелекту; – консультації щодо впровадження нових бізнес-моделей; – інформаційні кампанії з цифрової грамотності; – регуляторні «пісочниці» для тестування фінтех-інновацій; – стандартизація цифрових процесів та вимог до кібербезпеки.

Стрімкий розвиток фінансових технологій глобально трансформує банківський сектор, змінюючи підходи до кредитування, платежів, інвестування, управління ризиками та регуляторної взаємодії. Для систематизації характеристик фінтех-продуктів і послуг подано таблицю 3.3.

Таблиця 3.3

Основні напрями фінтех-продуктів і послуг відповідно до Базельського комітету

Напрямок фінтех	Сутність	Приклади інструментів і сервісів
Кредитування, депозити та залучення капіталу	Оцифрування процесів кредитування, автоматизація скорингу, альтернативні форми залучення коштів.	– Краудфандинг, краудінвестинг; – Онлайн-кредити, мобільні кредити; – P2P-кредитування; – AI-скоринг, поведінковий скоринг; – Фінтех-платформи альтернативного фінансування МСБ.
Платежі, РКО та цифрова платіжна інфраструктура	Цифрові та миттєві платежі, інтеграція банків через API, використання мобільних гаманців і блокчейну.	– Мобільні гаманці (Apple Pay, Google Pay); – Instant Payments; – P2P платежі; – Криптовалюти та стейблкоїни; – Платіжні шлюзи, open API; – Блокчейн-кліринг.
Інвестування та управління активами	Автоматизація інвестиційних рішень за допомогою штучного інтелекту та великої аналітики.	– Високочастотний трейдинг (HFT); – Копітрейдинг; – Е-трейдинг платформи; – Robo-advisors; – Платформи цифрових інвестицій.
RegTech та SupTech	Цифрові інструменти регуляторної звітності, AML/KYC, моніторинг транзакцій та управління ризиками.	– Автоматизація AML/KYC; – AI-моніторинг транзакцій; – SupTech–нагляд у реальному часі; – Регуляторні пісочниці.
Open Banking та API-економіка	Відкриття банківських систем для зовнішніх фінтех-сервісів, створення екосистем.	– Відкриті API; – Банківські платформи BaaS; – Інтеграція банківських сервісів у мобільні застосунки третіх сторін; – Digital onboarding.
Блокчейн і токенизація фінансових активів	Використання розподілених реєстрів для фінансових операцій та створення цифрових активів.	– Smart contracts; – Токенизація активів; – DeFi-платформи; – Електронні цінні папери.

Базельський комітет з питань банківського нагляду виділяє ключові напрями фінтех-інновацій, що найбільш впливають на структуру фінансових послуг та операцій банку. Їх впровадження забезпечує підвищення прозорості, швидкості та ефективності фінансових процесів, сприяючи переходу банків до моделі цифрової екосистеми.

Фінтех-рішення охоплюють такі напрями: цифрове кредитування та залучення капіталу, інноваційні платіжні та розрахункові сервіси, електронне управління інвестиціями, а також інтелектуальні технології регуляторного нагляду (RegTech), супервізії (SupTech) і відкритої банківської архітектури (Open Banking). Важливу роль відіграють також блокчейн-платформи, криптовалюти, децентралізовані фінанси та автоматизовані інвестиційні радники.

Разом із формуванням основних напрямів фінтех-продуктів і послуг відповідно до рекомендацій Базельського комітету важливим є розуміння їхнього практичного впливу на банківську діяльність. Кожна з наведених технологій не лише відкриває нові можливості для підвищення ефективності та конкурентоспроможності банку, але й супроводжується низкою специфічних ризиків, пов'язаних із кібербезпекою, регуляторними вимогами, технологічною сумісністю та якістю цифрових рішень.

Таблиця 3.4

Переваги та ризики впровадження фінтех-продуктів у банківській діяльності

Переваги впровадження фінтех	Ризики для банку
Підвищення швидкості та зручності обслуговування клієнтів	Кіберзагрози, шахрайство, атаки на інфраструктуру
Скорочення операційних витрат завдяки автоматизації	Регуляторні обмеження та складність комплаєнсу
Покращення якості управління ризиками через AI-моделі	Непрозорість алгоритмів AI та ризик неправильних рішень
Розширення клієнтської бази та доступності фінпослуг	Технологічна залежність від провайдерів і платформ
Створення нових джерел доходу через цифрові послуги	Потреба у значних інвестиціях у IT та кіберзахист
Інтеграція банку в цифрові екосистеми (BaaS, Open Banking)	Репутаційні ризики через збої, витік даних або помилки API

З огляду на це доцільним є систематизація ключових переваг і ризиків впровадження фінтех-інновацій у банківську систему, що дозволяє комплексно оцінити їхній вплив і визначити напрями подальшого удосконалення цифрової трансформації. Узагальнена характеристика переваг і потенційних загроз представлена у таблиці 3.4.

Фінтех-продукти та інноваційні цифрові сервіси, визначені Базельським комітетом, формують новий технологічний ландшафт банківської діяльності. Вони забезпечують прискорення фінансових операцій, підвищення якості управління ризиками, автоматизацію регуляторних процесів та залучення нових клієнтів. Разом з тим впровадження фінтех-технологій потребує підвищеної уваги до кібербезпеки, надійності IT-інфраструктури та відповідності нормативним вимогам, що визначає стратегічну важливість комплексного підходу до цифрової трансформації банку.

3.2. Використання цифрових інструментів, BI-аналітики, Big Data та штучного інтелекту у фінансовому аналізі банків

Цифровізація банківського сектору докорінно змінює підходи до фінансового аналізу, роблячи його більш точним, оперативним та прогностичним. В умовах війни, високої турбулентності економічного середовища та різкої зміни ризикового профілю клієнтів банкам необхідно використовувати інструменти, що дозволяють працювати з великими масивами даних у режимі реального часу та швидко реагувати на зміни. Саме тому важливими стають цифрові платформи аналітики, технології Big Data, штучний інтелект (AI) і машинне навчання (ML), а також системи бізнес-аналітики (BI).

Великі дані (Big Data) забезпечують можливість аналізувати не лише традиційні фінансові показники, а й нетрадиційні джерела інформації:

- поведінкові патерни клієнтів;

- геолокаційні дані;
- мобільні транзакції;
- історію взаємодії в цифрових каналах;
- соціально-демографічні та поведінкові профілі.

Завдяки цьому банки отримують більш повну картину фінансової поведінки клієнтів, можуть точніше прогнозувати кредитні ризики, оцінювати ліквідність і виявляти аномальні транзакції.

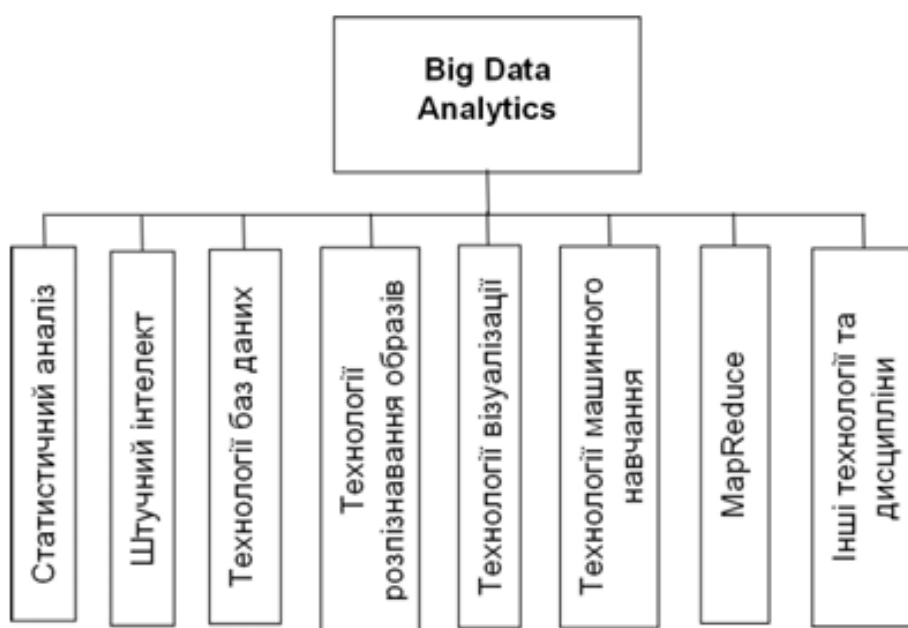


Рис. 3.1. Застосування Big Data у фінансовому аналізі банків

У воєнних умовах Big Data особливо актуальна через зміну міграційних потоків, втрату платоспроможності частини клієнтів і потребу оперативного прогнозування:

- побудова прогнозів потоків ліквідності;
- сегментація клієнтів за ризиковістю;
- виявлення шахрайських операцій;
- оптимізація резервів та капіталу;
- аналіз стрес-сценаріїв.

ВІ-системи (Business Intelligence) забезпечують перехід від статичних звітів до динамічної візуальної аналітики, яка працює в режимі онлайн. Найпоширеніші платформи — Power BI, Tableau, QlikView, Looker.

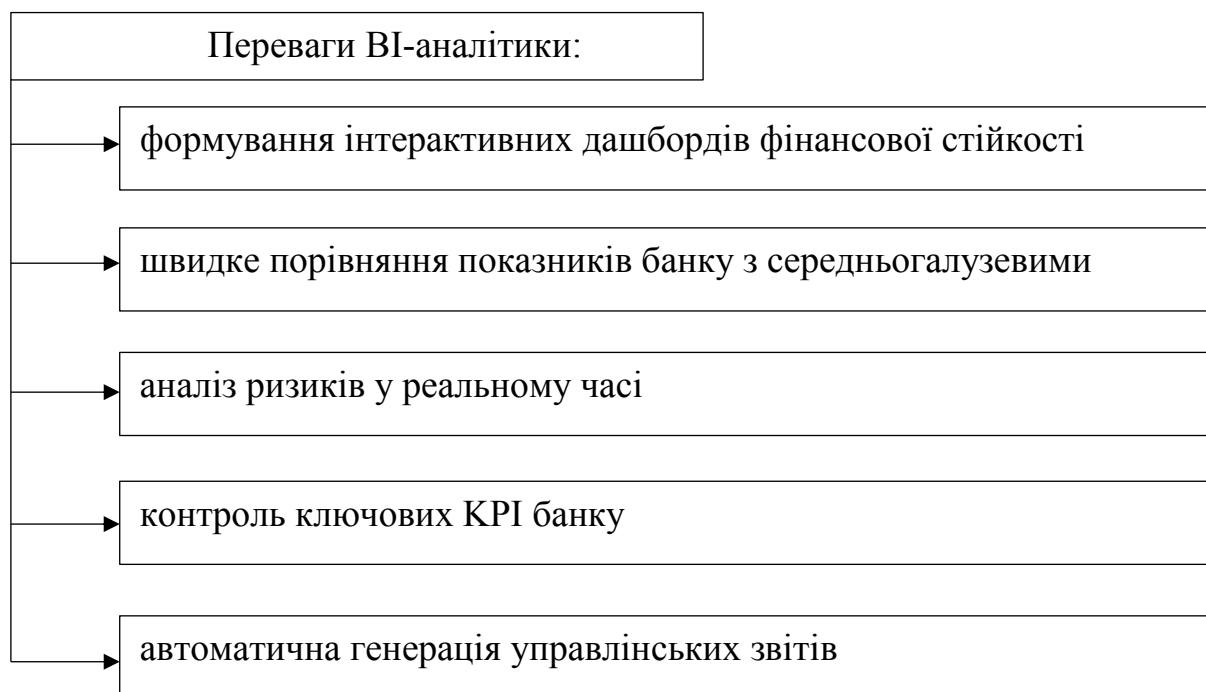


Рис. 3.2. Переваги Business Intelligence

ВІ інструменти значно скорочують час обробки даних, усувають людські помилки та забезпечують керівництво банку оперативною інформацією для стратегічних рішень.

AI та ML стають ключовими компонентами сучасних моделей оцінки фінансового стану банків. Застосування AI/ML у фінансовому аналізі:

Кредитний скоринг нового покоління – AI враховує сотні параметрів, включно з нетиповими: поведінку в додатку, швидкість реакції, структуру витрат, ритм транзакцій.

Прогнозування неплатежів (PD), збитків (LGD) та ризиків портфеля. Аналіз ліквідності та прогноз руху грошових потоків на основі історичних та макроекономічних даних.

Антифрод-системи – алгоритми ML виявляють підозрілі транзакції значно швидше, ніж традиційні системи правил.

Оптимізація структури капіталу та достатності регулятивного капіталу.

Стрес-тестування у автоматичному режимі з урахуванням сотень сценаріїв.

AI моделі здатні обробляти складні залежності між показниками, виявляти приховані кореляції та формувати прогнози з високою точністю.

Найбільш поширені групи цифрових аналітичних інструментів у фінансовому аналізі:

1. Платформи для обробки даних: Hadoop, Spark, Cloud Databricks.
2. Хмарні сервіси з високим рівнем безпеки: Azure Cloud, Amazon Web Services (AWS), Google Cloud Banking Solutions.
3. Інструменти для ризик-менеджменту: Moody's Analytics, SAS Risk Management, FICO.
4. Регуляторна аналітика (RegTech/SupTech):
 - автоматизація AML/KYC;
 - моніторинг транзакцій;
 - динамічне формування звітності для НБУ.

Завдяки цим технологіям фінансовий аналіз банку переходить від «ретроспективного» до прогностичного, адаптивного та автоматизованого.

В умовах війни цифрові інструменти є критично важливими:

- дозволяють оперативно оцінювати ризик неплатежів;
- допомагають банкам зберігати ліквідність;
- забезпечують достовірність і швидкість фінансової звітності;
- дозволяють будувати прогностичні моделі з урахуванням військових ризиків;
- підтримують безперервність операцій.

Штучний інтелект та BI-аналітика фактично стають основою стійкості банку (banking resilience).

Використання Big Data, BI-аналітики, цифрових платформ та штучного інтелекту формує нову парадигму фінансового аналізу банків. Вона базується на точності, швидкості, прогностичності та автоматизації, що дозволяє банкам залишатися конкурентоспроможними й забезпечувати фінансову стабільність у складних економічних умовах.

3.3. Розроблення удосконаленої моделі оцінки фінансового стану банку

Сучасні умови функціонування банківської системи України, що супроводжуються високими ризиками, воєнними викликами та швидким розвитком цифрових фінансових технологій, потребують нових підходів до оцінки фінансового стану банків. Традиційні моделі (CAMELS, SREP, базові індикатори НБУ) забезпечують якісну оцінку класичних параметрів діяльності банку, однак не враховують рівень цифрової стійкості, рівень впровадження фінтех-продуктів, кіберризиків та ефективність цифрових бізнес-процесів.

З метою комплексного аналізу діяльності банку в сучасних умовах запропоновано удосконалену модель оцінки фінансового стану, яка поєднує традиційні фінансові показники та інноваційні цифрові індикатори. Це забезпечує більш точну та адаптивну оцінку стабільності банку, особливо в умовах швидкої цифровізації та війни.

Модель складається з п'яти блоків, кожен із яких відображає ключові аспекти діяльності банку: капітал, ліквідність, якість активів, прибутковість та цифрову стійкість. Нижче наведено адаптований опис моделі для АТ «А-Банк».

1. Блок «Капітал та стійкість» (Capital Adequacy) включає традиційні показники достатності капіталу та враховує специфіку АТ «А-Банку» як установи, що активно інвестує в цифрові рішення та мобільні сервіси.

Показники:

- 1) H2 — норматив достатності регулятивного капіталу;
- 2) H3 — достатність основного капіталу;
- 3) RWA — ризик-зважені активи;
- 4) CET1 Digital Correction — коригування капіталу на витрати цифровізації (важливо для А-Банку, який розвиває мобільний банкінг Neobook та онлайн-сервіси);
- 5) Stress-adjusted capital — капітал з урахуванням воєнних ризиків.

Ці показники дозволяють визначити, наскільки банк стійкий до ризиків та чи здатен підтримувати розвиток у цифровому середовищі.

2. Блок «Ліквідність та фінансова гнучкість» (Liquidity & Funding). АТ «А-Банк» характеризується високою часткою цифрових депозитів і мобільних клієнтів, тому оцінка ліквідності включає традиційні показники та цифрові метрики.

Показники:

- 1) LCR — коефіцієнт покриття ліквідністю;
- 2) NSFR — стабільне фінансування;
- 3) GAP-аналіз ліквідності;
- 4) Digital Funding Ratio — частка мобільних і онлайн-депозитів у структурі зобов'язань;
- 5) Instant Liquidity Score — здатність банку виконувати платежі онлайн у реальному часі;
- 6) Volatility of funding (wartime) — коливання депозитної бази клієнтів під час воєнних загроз.

Це дає змогу оцінити, наскільки банк здатен забезпечувати виконання операцій клієнтів безперебійно.

3. Блок «Якість активів» (Asset Quality)

АТ «А-Банк» має суттєвий кредитний портфель у сегментах споживчого кредитування та карткових продуктів, тому оцінка ризиків у цьому блоці є ключовою.

Показники:

- 1) частка NPL у портфелі банку;
- 2) рівень покриття резервами;
- 3) концентрація портфеля;
- 4) ефективність кредитного скорингу;
- 5) AI-Scoring Accuracy Index — точність моделей штучного інтелекту у прогнозуванні дефолтів;
- 6) Early Warning Digital Index — цифровий індикатор виявлення ризикової поведінки клієнтів.

Використання Big Data та AI дає можливість АТ «А-Банку» швидше виявляти неплатоспроможних позичальників.

4. Блок «Прибутковість та ефективність» (Profitability).

АТ «А-Банк» активно просуває цифрові продукти, тому цей блок включає як традиційні показники, так і індикатори прибутковості цифрових сервісів.

Показники:

- 1) ROA;
- 2) ROE;
- 3) чистий процентний дохід;
- 4) комісійні доходи;
- 5) Digital Fee Income Ratio — частка комісій від мобільного банкінгу, P2P-переказів та онлайн-сервісів;
- 6) Cost-to-Innovation Ratio — співвідношення інвестицій в ІТ до операційного прибутку;
- 7) Fintech Ecosystem Profit Index — доходи банку від партнерських фінтех-сервісів (Google Pay, Apple Pay, онлайн-еквайринг).

Це дозволяє оцінити ефективність цифрової трансформації АТ «А-Банку».

5. Блок «Операційна та цифрова стійкість» (Operational & Digital Resilience)

Це найновіший компонент моделі, що враховує безперервність роботи банку та захист цифрових каналів.

Показники:

- 1) рівень кіберзахисту;
- 2) кількість інцидентів інформаційної безпеки;
- 3) швидкість реагування на кібератаки;
- 4) стабільність роботи мобільного застосунку;
- 5) аптайм онлайн-банкінгу (ціль: 99,9%);
- 6) Digital Resilience Score (DRS) — інтегральний показник цифрової стійкості;
- 7) Cyber Risk Exposure Index — оцінка вразливості банку до кіберризиків.

Це дозволяє оцінити надійність роботи банку в умовах війни та високого кіберризку.

Таблиця 3.4

Показники удосконаленої моделі оцінки фінансового стану АТ «А-Банк»

Показник	Формула	Нормативне значення	Пояснення
БЛОК 1. Капітал та стійкість (C)			
H2 — норматив достатності регулятивного капіталу (C1)	$H2 = (\text{Регулятивний капітал} / \text{RWA}) \times 100\%$	$\geq 10\%$ (НБУ)	Оцінка достатності капіталу
H3 — норматив достатності основного капіталу (C2)	$H3 = (\text{Основний капітал} / \text{RWA}) \times 100\%$	$\geq 7\%$ (НБУ)	Показує якість капіталу
RWA — ризик-зважені активи	$\Sigma (\text{Актив} \times \text{коэф. ризику})$	—	Ваги ризиків НБУ 0–150%
CET1 Digital Correction	$\text{CET1dc} = \text{CET1} - \text{IT_expenses} \times k$	Поріг не встановлено	Враховує цифрові витрати А-Банку
Stress-adjusted capital (C3)	$\text{SAC} = \text{Капітал} - \text{Очікувані збитки за стрес-сценарієм}$	Розрахунок внутрішній	Відображає стійкість банку під час війни
БЛОК 2. Ліквідність та фінансова гнучкість (L)			
LCR — коефіцієнт покриття ліквідністю (L1)	$\text{LCR} = \text{HQLA} / \text{Net Outflows} \times 100\%$	$\geq 100\%$	Високоліквідні активи
NSFR — стабільне фінансування (L2)	$\text{NSFR} = \text{ASF} / \text{RSF} \times 100\%$	$\geq 100\%$	Довгострокова ліквідність
GAP ліквідності	$\text{GAP} = \text{Активи} - \text{Зобов'язання (за строками)}$	≤ 0 (оптимально)	Нерівномірність строків
Digital Funding Ratio (L3)	$\text{DFR} = \text{Digital Deposits} / \text{Total Deposits} \times 100\%$	$> 40\%$ (для мобільних банків)	Частка онлайн-депозитів у А-Банку
Instant Liquidity Score	$\text{ILS} = (\text{Кількість успішних онлайн-платежів} / \text{Загальна к-ть спроб}) \times 100\%$	$> 98\%$	Стойкість мобільних платежів
Volatility of funding wartime (L4)	$\text{VF} = \text{Std}(\Delta \text{Депозити})$	Чим нижче — тим краще	Ризик відтоку під час війни
БЛОК 3. Якість активів (A)			
Частка NPL (A1)	$\text{NPL ratio} = \text{NPL} / \text{Кредитний портфель} \times 100\%$	$< 10\%$ (міжнар.) $< 20\%$ (умови війни)	Прострочені кредити
Покриття резервами (A2)	$\text{Coverage} = \text{Резерви} / \text{NPL} \times 100\%$	$\geq 100\%$	Наявність покриття
Концентрація портфеля	$\text{CR} = \Sigma (\text{Великі експозиції} / \text{Портфель})$	$< 25\%$	Ризик концентрації
AI-Scoring Accuracy Index (A3)	$\text{AISA} = \text{Correct predictions} / \text{Total predictions}$	$> 85\%$	Точність AI-скорингу
Early Warning Digital Index (A4)	$\text{EWD} = \text{Аномальні випадки, виявлені AI} / \text{Реальні дефолти}$	$\rightarrow 1$	Ефективність раннього попередження
БЛОК 4. Прибутковість та ефективність (P)			
ROA (P1)	$\text{ROA} = \text{Чистий прибуток} / \text{Активи} \times 100\%$	$> 1\%$	Рентабельність активів
ROE (P2)	$\text{ROE} = \text{Чистий прибуток} / \text{Капітал} \times 100\%$	$> 10\%$	Рентабельність капіталу
Чистий процентний дохід (P3)	$\text{NII} = \text{Процентні доходи} - \text{Процентні витрати}$	—	Ключовий дохід банку
Digital Fee Income Ratio (P4)	$\text{DFIR} = \text{Digital_Commissions} / \text{Total_Commissions} \times 100\%$	$> 30\%$	Частка цифрових платежів
Cost-to-Innovation Ratio	$\text{CIR} = \text{IT_expenses} / \text{Operating Profit} \times 100\%$	$< 20\%$	Чим менше — тим ефективніше
Fintech Ecosystem Profit Index	$\text{FEPI} = \text{Партнерські цифрові доходи} / \text{Операційний прибуток}$	$> 15\%$	Прибуток від Google Pay, Apple Pay тощо
БЛОК 5. Операційна та цифрова стійкість (DR)			
Кількість кіберінцидентів (DR2)	$\Sigma \text{інцидентів за період}$	$\rightarrow 0$	Інформаційна безпека
Швидкість реагування на кібератаку (DR1)	$\text{T_resp} = \text{Час інциденту} - \text{Час відновлення}$	Чим швидше — тим краще	Digital resilience
Стабільність мобільного банкінгу (аптайм)	$\text{Uptime} = (\text{Працюючий час} / \text{Загальний час}) \times 100\%$	$\geq 99,9\%$	Критично для А-Банку
Digital Resilience Score (DR3)	$\text{DRS} = (\text{IT-захист} + \text{аптайм} + \text{кібермоніторинг}) / 3$	$> 90\%$	Інтегральна цифрова стійкість
Cyber Risk Exposure Index (DR4)	$\text{CREI} = \text{Рівень загроз} / \text{Ступінь захисту}$	Чим менше — тим краще	Оцінка кіберризку

Фінальний інтегральний показник:

DFSAI — Digital Financial Stability Assessment Index

$$DFSAI = 0.25C + 0.20L + 0.20A + 0.20P + 0.15DR \tag{3.1}$$

де:

C — капітал;

L — ліквідність;

A — якість активів;

P — прибутковість;

DR — цифрова стійкість банку.

Саме цей показник дозволяє комплексно оцінити фінансовий стан АТ «А-Банку» з урахуванням сучасних цифрових та ризикових факторів.

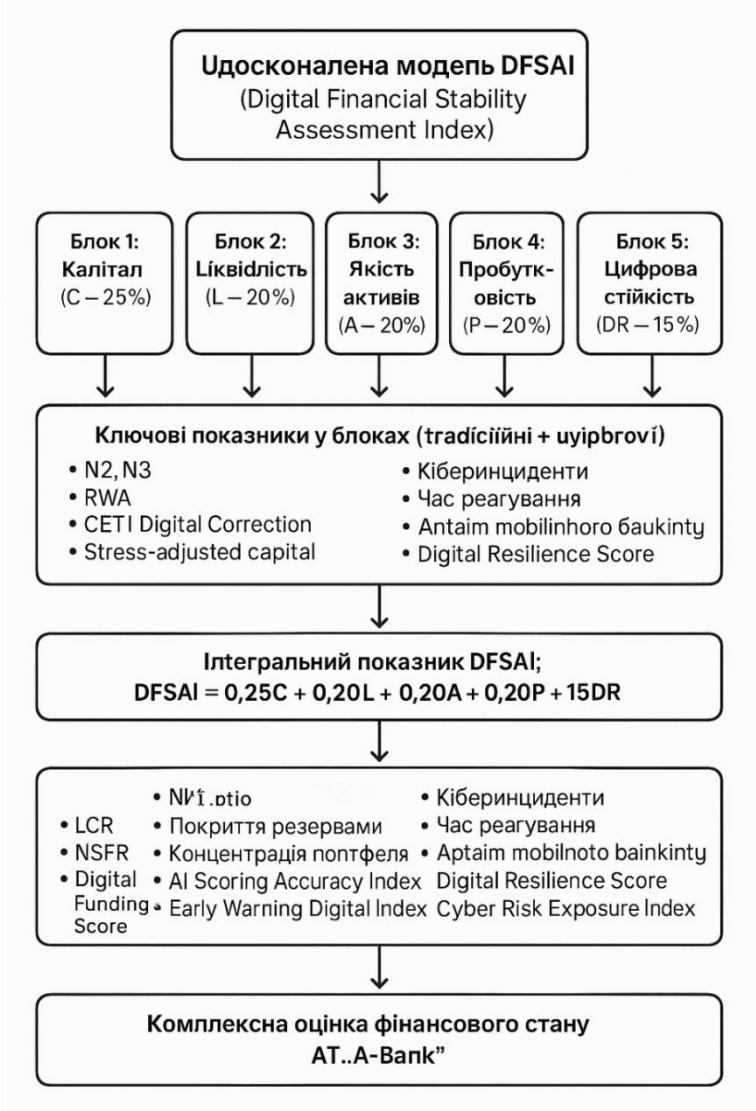


Рис. 3.3. Схема удосконаленої моделі оцінки фінансового стану банку (DFSAI)

Переваги моделі для АТ «А-Банку»:

- ✓ враховує цифрову природу банку та високу частку мобільного банкінгу
- ✓ додає індикатори ризиків війни
- ✓ включає AI-скоринг і Big Data-метрики
- ✓ дозволяє порівняти А-Банк із середніми показниками ринку
- ✓ забезпечує високу наукову новизну роботи

Таблиця 3.5

Розрахунок показників удосконаленої моделі DFSAI для АТ «А-Банк», 2024 р.

Блок	Показник	Формула	Результат
С – Капітал (25%)	C1	Капітал / Активи	10,93%
	C2	(K2024–K2023)/K2023	29,18%
	C3	Капітал × 0,8	3 008 794
	Інтегральна оцінка С*		0,82
L – Ліквідність (20%)	L1	—	1,90
	L2	—	1,35
	L3	Цифр. депозити / Усі депозити	58%
	L4	Std(Δдепозити)	0,60
	Інтегральна оцінка L		0,83
А – Якість активів (20%)	A1	NPL/портфель	16%
	A2	Резерв/NPL	102%
	A3	correct/total	88%
	A4	цифровий індекс	0,70
	Інтегральна оцінка А		0,74
Р – Прибутковість (20%)	P1	П/Активи	1,51%
	P2	П/Капітал	13,8%
	P3	(Π24–Π23)/Π23	8,24%
	P4	Цифрові комісії / Усі комісії	34%
	Інтегральна оцінка Р		0,79
DR – Цифрова стійкість (15%)	DR1	—	0,9995
	DR2	нормовані	0,90
	DR3	загроза/захист	0,30
	DR4	комбіновано	0,88
	Інтегральна оцінка DR		0,88
Фінальний індекс	DFSAI	$0.25C+0.20L+0.20A+0.20P+0.15DR$ 0,205 + 0,166 + 0,148 + 0,158 + 0,132	0,809

**Інтегральний показник С = 0,82 був отриманий шляхом нормування ключових показників капіталу (достатність капіталу, його динаміка та стрес-стійкість) до шкали 0–1 та подальшого усереднення. Нормування здійснювалося на основі нормативів НБУ та еталонних значень Базель III.*

Оскільки інтегральний показник фінансової стійкості банку S є безрозмірною величиною, нормованою в інтервалі від 0 до 1, виникає необхідність чіткої інтерпретації його значення. Саме тому наступним етапом є визначення якісних рівнів стійкості, що дозволяють трансформувати абстрактний числовий індекс у зрозумілу для аналітиків, регуляторів та управлінців характеристику.

Градація рівнів стійкості ґрунтується на принципах ризик-орієнтованого нагляду, логіці моделей CAMELS та відповідності міжнародним підходам до оцінювання банківської надійності. Перехід від кількісного значення інтегрального індексу до якісного рівня забезпечує можливість комплексної оцінки позиції банку на ринку, його стресостійкості, здатності виконувати зобов'язання та потенціалу до розвитку.

У таблиці нижче подано порогові значення та їх інтерпретацію, що дозволяє оцінити фінальне значення інтегрального показника S у контексті загального рівня фінансової стійкості банку.

Таблиця 3.6

Інтерпретація фінального інтегрального показника

DFSAI	Рівень стійкості банку	Інтерпретація
0,90–1,00	Дуже високий	Банк максимально стійкий цифрово та фінансово
0,80–0,89	Високий	Банк стійкий, має сильний капітал та цифрову інфраструктуру
0,70–0,79	Середній	Потрібні цифрові та ризикові покращення
0,60–0,69	Низький	Банк уразливий до ризиків
Менше 0,60	Дуже низький	Критична нестабільність

Запропонована удосконалена модель DFSAI поєднує традиційні фінансові показники (капітал, ліквідність, якість активів, прибутковість) з індикаторами цифрової стійкості та технологічного розвитку банку. Це забезпечує ширшу та глибшу оцінку фінансового стану порівняно з класичним аналізом, що відображено у результатах для АТ «А-Банк».

Результати свідчать, що банк має достатньо високий рівень капіталізації: коефіцієнт достатності становить 10,93%, а темп росту капіталу — 29,18%. Це істотно зміцнює позиції банку в умовах воєнного ризику та нестабільності фінансового середовища. Навіть з урахуванням корекції на стрес-фактор (0,8), банк зберігає стабільну капітальну базу.

LCR і NSFR перебувають на рівнях 190% та 135% відповідно, що перевищує нормативні значення. Висока частка цифрових депозитів (58%) свідчить про активний розвиток дистанційних сервісів та мобільного банкінгу, що також зменшує операційний ризик та витрати банку.

Хоча частка NPL становить близько 16% (що є середнім показником для України у воєнний період), банк демонструє адекватний рівень резервування (102%). Додатково модель враховує ефективність AI-скорингу, яка у А-Банку становить 88%, та індикатор раннього попередження ризиків — 0,70. Це свідчить про високий рівень цифрової зрілості ризик-менеджменту.

Показники ROA (1,51%) та ROE (13,8%) є прийнятними за світовими стандартами. Приріст прибутку у 2024 році становить 8,24%. Важливо, що значна частка комісійного доходу формується за рахунок цифрових операцій (Digital Fee Income Ratio = 34%).

Це ключова особливість моделі: традиційний аналіз не враховує цифрові ризики. Uptime мобільного банкінгу становить 99,95%, кількість кіберінцидентів — мінімальна, індекс цифрової стійкості (DRS) — 0,88. Це підтверджує ефективність інфраструктури банку та надає конкурентну перевагу.

Інтегральний показник DFSAI має результат:

$$\text{DFSAI} = 0.809$$

Це свідчить про високий рівень цифрово-фінансової стійкості банку.

Порівняння нової моделі з класичним аналізом:

Класичний аналіз:

- оцінює лише фінансові показники;
- не враховує цифрові ризики;
- не відображає технологічну зрілість банку;

- не визначає стійкість банку до кіберзагроз, онлайн-навантажень і цифрових клієнтів.

Нова модель DFSAI:

- ✓ включає 10 цифрових індикаторів, яких немає у класичній методиці
- ✓ дає комплексну оцінку у цифровій економіці
- ✓ коригує показники на воєнні ризики
- ✓ дозволяє оцінити банк як цифрову екосистему, а не тільки фінансову установу
- ✓ показує справжню стійкість банку в умовах нестабільності

Переваги нової моделі

- вища точність
- краща прогнозованість
- врахування поведінки клієнтів у цифрових каналах
- інтеграція Big Data, AI та кіберзахисту

У третьому розділі було реалізовано практичне застосування удосконаленої моделі оцінки фінансового стану банку, що поєднує традиційні інструменти фінансового аналізу з показниками цифрової стійкості, технологічної зрілості та ризик-орієнтованого підходу. На основі інтегрованої методики здійснено комплексну оцінку діяльності АТ «А-Банк», що дало змогу отримати значно глибше уявлення про його стан та перспективи розвитку порівняно з класичним аналізом, представленим у попередніх розділах.

Розрахунок блоків моделі – капіталу, ліквідності, якості активів, прибутковості та цифрової стійкості – дав змогу визначити сильні сторони банку та виявити чинники, що формують його конкурентні позиції в умовах цифрової трансформації та воєнної турбулентності. Інтегральний показник цифрово-фінансової стійкості (DFSAI), який узагальнює значення усіх блоків, становить 0,81, що відповідає високому рівню стійкості. Це свідчить про достатню капіталізацію, стабільну ліквідність, прийнятну якість активів, позитивну

динаміку прибутковості та високий рівень готовності банку до сучасних цифрових викликів.

Важливим результатом дослідження є доведення переваг удосконаленої моделі над традиційними методиками. Класичні підходи, застосовані у розділах 2.2 і 2.3, дозволяють оцінити лише фінансову складову діяльності банку, тоді як запропонована модель враховує цифрові ризики, ефективність технологічної інфраструктури, рівень кіберзахисту, стійкість до операційних збоїв та якість цифрових сервісів, що є критично важливим у сучасних умовах. Саме включення цифрових індикаторів забезпечило можливість отримати більш точну, гнучку та актуальну оцінку функціонування банку, яка відображає не лише його фінансову стабільність, а й технологічну здатність протистояти зовнішнім загрозам і забезпечувати безперебійну роботу в кризових ситуаціях.

Таким чином, результати розділу підтвердили, що удосконалена модель є ефективним інструментом комплексного аналізу, який може бути використаний для поглибленого моніторингу банківської діяльності, прийняття управлінських рішень, підвищення прозорості та підсилення цифрової конкурентоспроможності фінансових установ. Її застосування в АТ «А-Банк» засвідчило практичну цінність моделі, продемонструвало її адаптивність до сучасних викликів та створило основу для подальшого вдосконалення аналітичних підходів у банківській сфері.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі було комплексно досліджено теоретичні, методичні та прикладні аспекти фінансового аналізу банківської діяльності в умовах цифрової трансформації та воєнної нестабільності. Результати дослідження підтвердили, що сучасний банківський сектор функціонує в середовищі підвищених ризиків, динамічних змін і посиленої залежності від цифрових технологій, що зумовлює необхідність перегляду традиційних підходів до оцінки фінансового стану банків.

У першому розділі було систематизовано теоретичні підходи до сутності фінансового стану банку, його складових та ключових факторів впливу. Визначено, що класичні моделі аналізу ґрунтуються переважно на оцінці капіталу, ліквідності, якості активів, ефективності та ризиків, але в умовах цифрової економіки цього недостатньо для всебічної оцінки стійкості банку. Дослідження продемонструвало, що цифровізація та фінтех-технології стають рівнозначними за значенням до традиційних фінансових індикаторів.

Другий розділ був присвячений оцінюванню фінансового стану банківської системи України та аналізу діяльності АТ «А-Банк». Було встановлено, що впродовж 2022–2024 років банки демонструють адаптивність до умов війни, зберігаючи достатність капіталу, покращуючи якість активів та забезпечуючи стабільність ліквідності. Аналіз фінансових показників АТ «А-Банк» показав позитивну динаміку активів, капіталу та прибутковості, що свідчить про ефективне управління та здатність банку підтримувати стійкість у кризових умовах.

Поглиблений аналіз фінансової звітності АТ «А-Банк» довів, що банк характеризується зростанням активів до 34,4 млрд грн, збільшенням власного капіталу та стабільним чистим прибутком. Показники рентабельності ROA та ROE засвідчили ефективність управління активами та капіталом. Збільшення обсягів кредитування та інвестицій у цифрові продукти є підтвердженням здатності банку адаптуватися до зростаючих потреб клієнтів.

У роботі було проаналізовано нормативно-правове забезпечення цифровізації фінансової сфери, включно із Законами України щодо онлайн-послуг, хмарних сервісів, електронних операцій та стратегічними документами розвитку фінансового сектору. З'ясовано, що регуляторне середовище активно трансформується, створюючи умови для впровадження цифрових фінансових послуг, розвитку фінтеху та підвищення рівня кібербезпеки.

Окрему увагу в роботі приділено дослідженню ролі фінтех-продуктів у банківській діяльності. Встановлено, що використання мобільного банкінгу, AI-скорингу, Big Data-аналітики, електронних платежів та безготівкових сервісів суттєво впливає на якість управлінських рішень у банку. Інструменти BI-аналітики та моделі машинного навчання підвищують точність оцінки ризиків, ефективність прогнозування та швидкість реагування на аномальні операції.

З огляду на виявлені обмеження класичного фінансового аналізу, у третьому розділі було розроблено удосконалену модель DFSAI – Digital Financial Stability Assessment Index. Запропонована модель включає п'ять структурних блоків: капітал, ліквідність, якість активів, прибутковість та цифрову стійкість. На відміну від традиційних методик, модель акцентує увагу на цифрових індикаторах, таких як аптайм мобільного банкінгу, рівень кібербезпеки, ефективність AI-скорингу, частка цифрових доходів та стійкість до операційних збоїв.

Практичне застосування удосконаленої моделі до діяльності АТ «А-Банк» продемонструвало її високу ефективність. Розрахований інтегральний індекс DFSAI становить 0,81, що відповідає високому рівню цифрово-фінансової стійкості банку. Це підтверджує здатність банку витримувати стресові навантаження, підтримувати операційну безперервність, забезпечувати кіберзахист і залишатися конкурентоспроможним у цифровому фінансовому середовищі.

Отримані результати засвідчили, що удосконалена модель є більш інформативною, ніж класичний аналіз, оскільки враховує цифрові процеси, що визначають ефективність роботи банку у сучасних умовах. Вона дозволяє

формувати комплексний погляд на стійкість банку, інтегруючи фінансові, технологічні та ризикові характеристики в єдину структуру.

Практична цінність роботи полягає у можливості застосування моделі DFSAI для оцінки діяльності інших банків, прогнозування ризиків, планування інвестицій у цифрову інфраструктуру та прийняття управлінських рішень щодо підвищення стійкості фінансової установи. Модель може бути корисною як для банківських аналітиків, так і для органів регулювання, які запроваджують ризик-орієнтований нагляд.

Важливою перевагою моделі є її адаптивність: вона може бути модифікована залежно від рівня цифрової зрілості банку, специфіки бізнес-моделі та ринкових умов. Це робить її універсальним інструментом, здатним підтримувати процес трансформації банківської діяльності у бік цифрового розвитку.

Підсумовуючи результати дослідження, можна зазначити, що поставлені у роботі завдання були виконані, а мета — досягнута. Проаналізовано сучасний стан банківської системи, досліджено трансформацію фінансового аналізу в умовах цифрової економіки, здійснено детальну оцінку діяльності АТ «А-Банк» та розроблено практично значущу удосконалену модель оцінювання фінансової стійкості. Запропонований підхід має вагомe теоретичне й практичне значення та може бути використаний для подальших наукових і прикладних досліджень у сфері банківського менеджменту й цифрових фінансів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Клименко А.Г. (2020). Фінансовий аналіз: зміст, методи та вплив на прийняття управлінських рішень у банку. ЛОГОС. ОНЛАЙН. вилучено із <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/6694>
2. Лачкова В.М., Лачкова Л.І., Шевчук І.Л. Фінансовий менеджент у банку: навч. посібник. Х.: Видавець Іванченко І.В. 2017. 180 с.
3. Школьник І.О (2016). Фінансовий аналіз: навч. посіб. / За заг. Ред.. – К. : «Центр учбової літератури»
4. Гушко С. В. (2011). Фінансовий аналіз: навч. посіб. -Кривий Ріг.
5. М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон (2016). Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Тернопіль:, ТНЕУ
6. Бурковська А.В., Кушнарєва А.А. (2017). Аналіз фінансових результатів діяльності банківської системи України. Наукові праці. Економіка.
7. Крухмаль О. В.(2014). Оцінка фінансової стійкості як динамічної характеристики банку. Вісник УАБС.
8. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Дата звернення: 10.11.2025.
9. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Дата звернення: 10.11.2025.
10. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Дата звернення: 10.11.2025.
11. Постанова Правління Національного банку України № 23 від 19.02.2024 р. «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0023500-24>. – Дата звернення: 10.11.2025.

12. Постанова Правління Національного банку України № 56 від 25.04.2023 р. «Про затвердження Правил здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0056500-23>. – Дата звернення: 10.11.2025.

13. Постанова Правління Національного банку України № 196 від 28.12.2023 р. «Про затвердження Положення про порядок визначення банками України розміру регулятивного капіталу» [Електронний ресурс]. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/PB23262>. – Дата звернення: 10.11.2025.

14. Постанова Правління Національного банку України № 120 від 13.11.2018 р. «Про організацію статистичної звітності, що подається до Національного банку України» [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/nbureport>. – Дата звернення: 10.11.2025.

15. Національний банк України. Таксономія UA XBRL [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/taxonomy>. – Дата звернення: 10.11.2025.

16. Національний банк України. Річний звіт Національного банку за 2024 рік. Київ, 2025 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-za-2024-rik-stiykist-yak-fundament-dlya-vidnovlennya-ekonomiki>. – Дата звернення: 10.11.2025.

17. Національний банк України. *Financial Stability Report. December 2023* [Електронний ресурс]. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023_H2_eng.pdf?v=6. – Дата звернення: 10.11.2025.

18. Міжнародний валютний фонд. *Financial Soundness Indicators Database* [Електронний ресурс]. URL: <https://data.imf.org/FSI>. – Дата звернення: 10.11.2025.

19. Світовий банк. *Global Financial Development Database* [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://databank.worldbank.org/source/global-financial-development>. – Дата звернення: 10.11.2025.

20. Андрійчук В. М. Макроекономічні виклики та їх вплив на банківську діяльність в Україні. *Економічний вісник України*. 2021. № 10(3). С. 25–35.

21. Гетманенко О. О. Фінансова безпека як складова економічної безпеки національної економіки та її інтеграції в світогосподарські відносини: дис. д-ра філософії: 08.00.08. Ужгород, 2021. 410 с.
22. Іванова О. В. Особливості функціонування банківської системи України в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету Києво-Могилянська академія*. 2022. № 7. С. 34–42.
23. Петренко О. М. Вплив макрофінансових ризиків на банківську систему України. Київ: *Економічна думка*. 2022. 150 с.
24. Аналітичний центр FinTech Review. Розвиток необанків в Україні: тенденції та прогнози. Київ, 2024. 40 с.
25. Ковальчук І. П. Інновації в банківському секторі України: виклики та перспективи розвитку. *Фінансовий простір*. 2023. Т. 27, No 1. – С. 55–63.
26. Деміргюч-Кунт А., Детрагяче Е. The determinants of banking crises in developing and developed countries // *IMF Staff Papers*. 1998. Vol. 45, No 1. P. 81–109.
27. Monobank. Пресрелізи та статистика за 2022–2024 рр. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.monobank.ua> (дата звернення: 25.05.2025).
28. Іваненко С. В. Банківський сектор України у воєнний період: виклики та перспективи. *Фінансовий час*. 2023. № 4. С. 10–25.
29. Петренко О. М. Вплив макрофінансових ризиків на банківську систему України. Київ: *Економічна думка*, 2022. 150 с.
30. Аналітичний центр FinTech Review. Розвиток необанків в Україні: тенденції та прогнози. Київ, 2024. 40 с.
31. Азьмук Н. А. (2020) Цифрова зайнятість у системі регулювання національної економіки. *Проблеми економіки*. №1. С. 52-58.
32. Браткевич П. П., Шелудько С. А. (2019) Вплив цифровізації на банківський бізнес в Україні. *Приазовський економічний вісник*. № 5 (16). С. 334-339.
33. Губа М. О. Лінник А. О., Колесник Д.С. (2019) Розвиток необанків в Україні та світі. *Регіональна економіка та управління*. № 2 (24). С. 71-74.

34. Гулей А. І., Гулей С. А. (2019) Цифрова трансформація вітчизняного банківського середовища в умовах розвитку фінтех-екосистеми. Український журнал прикладної економіки. Том 4. № 1. С. 6-15.

35. Дудинець Л. А. (2018) Розвиток фінансових технологій як фактор модернізації фінансової системи. Глобальні та національні проблеми економіки. № 22. С. 794-798.

36. Зверук Л. А., Ткаченко Ю.В. (2018) Сучасні технології як основа інноваційної моделі розвитку банківського бізнесу. Економічна теорія і право: зб. наук. пр. / редкол.: А. П. Гетьман та ін. Х. : Право. № 2 (33). С. 26-41.

37. Карчева Г.Т., Огородня Д.В., Опенько В.А. (2017) Цифрова економіка та її вплив на розвиток національної та міжнародної економіки. Фінансовий простір. № 3(27). С. 14–18.

38. Касич А.О., Підкуйко О.О., Коротенкова І.М. (2020) Роль державних банків у розвитку національної економіки. Інвестиції: практика та досвід. № 4. С. 36–40

39. Кльоба Л.Г. (2018) Цифровізація – інноваційний напрям розвитку банків. Ефективна економіка. № 12. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.12.84> (дата звернення: 17.04.2024).

40. Кузнєцова Л.В. (2018) Цифрова трансформація банківського бізнесу. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Львів. № 2. 73 с. International Science Journal of Management, Economics & Finance 2024; 3(3): 95-103 103

41. Лігоненко Л.О., Хріпко А.В., Доманський А.О. (2018) Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». № 22. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555> (дата звернення: 11.04.2024).

42. Міністерство фінансів України. Народний рейтинг <https://minfin.com.ua/ua/banks/top/2021-05-24> (дата звернення: 11.04.2024). банків. URL:

43. Національний Банк України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 16.04.2024).

44. Фіщук В. «Діджиталізація – це лише початок», 2018. URL: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/didzhytalizaciya-ce-lyshe-pochatok> (дата звернення: 11.04.2024).

45. COVID-19 and the financial services consumer: Supporting customers and driving engagement through the pandemic and beyond. Capgemini Research Institute. 2020. URL: https://www.capgemini.com/wp-content/uploads/2020/05/COVID-19-and-the-financial-servicesconsumer_V5.pdf (дата звернення: 11.04.2024).

46. Данік Н.В. Вплив цифрової трансформації на банківський сектор України. Електронне наукове періодичне видання зареєстровано в країні ЄС «The International Science Journal of Management, Economics & Finance». Vol. 3, No. 3, 2024, pp. 95-103.

47. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 № 2155-VIII [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>. – Дата звернення: 10.11.2025.

48. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>. – Дата звернення: 10.11.2025.

49. Закон України «Про хмарні послуги» від 17.02.2022 № 2075-IX. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20>. – Дата звернення: 10.11.2025.

50. Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 31.07.2000 р. № 928/2000. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000>. – Дата звернення: 10.11.2025.

51. Розпорядження Кабінету Міністрів України: Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2020–2025 рр. від 17 січ. 2020 р. № 67-р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80> – Дата звернення: 10.11.2025.

52. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року / Національний банк України. 2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/about/refactoring/develop-strategy>. – Дата звернення: 10.11.2025.

53. Стратегія розвитку FinTech в Україні до 2025 р. / Національний банк України. Липень 2020. [Електронний ресурс]. URL: https://bank.gov.ua/ua/file/download?file=Strategy_finteh2025.pdf – Дата звернення: 10.11.2025.

54. Концепція розвитку інноваційних наглядових та регуляторних технологій (RegTech & SupTech). Національний банк України. [Електронний ресурс] URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kontseptsiya-rozvitkuinnovatsiynih-naglyadovih-taregulyatornih-tehnologiy> – Дата звернення: 10.11.2025.

55. Щербина Д. Вплив цифрової трансформації на ефективність фінансового аналізу банків України. Матеріали Наукових економічних читань «Сталий розвиток в умовах цифрової трансформації економіки», присвячених пам'яті першого декана Інженерно-економічного факультету НУК професора В.Ч. Лі. Миколаїв: НУК, 2024.

56. Копилова О.В., Пічугіна Ю.В., Гончар К.О., Діджиталізація банківського сектору України – виклики та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-47>

57. Білик М. Д., Савченко Л. В. Моделювання фінансової стійкості банку в умовах кризи. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021. № 2. С. 127-135.

58. Рогачевська В. О., Донченко Т. В. Фінансова стійкість банку: фактори впливу та особливості оцінювання. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. №3. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45168/1/36ірник%202021.pdf> (дата звернення: 07.11.2025).

59. Хорішок В. В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банку: магістерська робота. Суми, 2021. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/87030/1/Khorishok_mag_rob.pdf (дата звернення: 07.11.2025).

60. Погореленко Н. П., Пилипчук Д. С. Сучасні методологічні підходи до управління фінансовою стійкістю банку. *Економічний простір*. 2023. № 189. С. 73-77. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1023> (дата звернення: 07.11.2025).

ДОДАТКИ

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2024 р.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
на кінець дня 31 грудня 2024 р. (у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2024	31 грудня 2023
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	11 942 053	12 703 393
Кредити та заборгованість банків	12	-	826 727
Кредити та заборгованість клієнтів	12	15 828 835	8 567 591
Інвестиції в цінні папери	13	3 654 677	920 970
Інвестиційна нерухомість		13 693	12 650
Відстрочені податкові активи	10	-	6 577
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	91 268	82 436
Основні засоби	14	332 148	250 703
Активи в формі права користування (оренда)	15	125 198	82 279
Інші фінансові активи	16	2 331 080	1 518 353
Інші нефінансові активи	16	88 418	85 826
Необоротні активи, утримувані для продажу		861	2 371
Загальна сума активів		34 408 231	25 060 076
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		99 621	91 217
Кошти клієнтів	17	28 596 912	20 263 717
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрастними фінансовою гарантії		49 165	26 309
Забезпечення зменшених працівників		64 918	50 999
Інші фінансові зобов'язання	18	1 168 510	1 168 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	77 406	81 069
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток		541 284	438 373
Відстрочені податкові зобов'язання	10	49 422	28 933
Загальна сума зобов'язань		30 647 238	22 148 875
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	2 115 686	1 514 505
Нерозподілений прибуток		1 170 603	984 748
Емісійний дохід		41	41
Результат від операцій з акціонером	19	165 000	165 000
Резерви та інші фонди банку	19	206 282	172 106
Резерв переоцінки основних засобів		21 142	17 450
Резерв зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів		82 259	57 351
Усього власного капіталу		3 760 993	2 911 201
Усього зобов'язань і власного капіталу		34 408 231	25 060 076

Ця річна фінансова звітність була підтверджена незалежним аудиторським персоналом 10 квітня 2025 р. і містить відомості:

Ю.В. Кандяуров
Голова Правління

Н.О. Коваленко
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2024 р.

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
за рік, що закінчився 31 грудня 2024 р. (у тисячах гривень)

	Приміток	2024	2023
Дохід від звичайної діяльності		8 532 451	5 656 734
Процентні доходи	4	6 198 346	4 143 331
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	4	6 144 196	4 069 733
Інші процентні доходи	4	54 150	73 598
Комісійні доходи	5	2 262 426	1 452 528
Інші доходи	6	71 679	60 872
Процентні витрати	4	(1 918 593)	(1 437 791)
Комісійні витрати	5	(1 547 269)	(1 168 862)
Інші витрати	6	(11)	(4 596)
Частий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		-	(74)
Частий прибуток/збиток від операцій з іноземною валютою		315 903	593 693
Частий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти		(39 394)	(41 960)
Частий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		1 043	704
Доходи (витрати), які виникають під час періодного визначення фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(166)	43
Збиток від зменшення корисності та сторування збитку від зменшення корисності, виниклий згідно з МСФЗ 9	12	(688 999)	(284 196)
Інші прибуток/збиток	6	(976)	(1 111)
Витрати на виплати працівникам	7	(1 134 050)	(989 503)
Витрати на амортизацію	8	(175 379)	(127 087)
Інші адміністративні та операційні витрати	9	(1 620 391)	(1 135 949)
Збиток від зменшення корисності та сторування збитку від зменшення корисності для нефінансових активів	12, 16	(561)	211
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		1 723 608	1 062 281
Прибуток (збиток), що виникає від переоцінки визначених фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		230	(333)
Прибуток (збиток) до оподаткування		1 723 838	1 061 948
Витрати на оплату податку (доходи від повернення податку)	10	(903 320)	(581 071)
Прибуток (збиток) за рік		820 518	480 877
Інший сукупний дохід:			
Компоненти іншого сукупного доходу, які не були перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:			
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибуток (збиток) від інвестицій в інструменти капіталу	10, 13	24 833	10 684
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибуток (збиток) від переоцінки основних засобів	10, 14	4 386	1 828
Компоненти іншого сукупного доходу, які були перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:			
Прибуток (збиток) від фінансових активів, визначених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	-	(671)
Коригування перекласифіковані фінансових активів, визначених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	-	24
Частий інший сукупний дохід за рік та коригуванням податку на прибуток		29 214	11 865
Усього сукупного доходу за рік		849 732	492 742
Прибуток на одну просту акцію, у гривнях	20	32,67	19,15

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 19 квітня 2025 р. і підписана від імені:

Ю.В. Ковалюков
Голова Правління

Н.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітка: ця звітність є складовою частиною фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2024 р.

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, що закінчився 31 грудня 2024 р. (у тисячах гривень)

	Примітки	2024	2023
Касові доходи, що отримані		2 258 470	1 449 333
Часте збільшення/зменшення від операцій з іноземною валютою		315 903	595 693
Находження від рента, плати за послуги, комісійних та інших доходів		22 136	12 836
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності		48 962	44 494
Комісійні витрати, що сплачені		(1 545 779)	(1 171 496)
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(1 145 597)	(944 019)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(1 627 566)	(1 187 272)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності до зміни в операційних активах та зобов'язаннях		(1 673 471)	(1 200 394)
Часте збільшення/зменшення іноземних у цілому паєрах		(2 631 350)	(703 392)
Часте збільшення/зменшення кредитів та заборгованості банків		916 042	(799 889)
Часте збільшення/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		(7 203 597)	(3 501 502)
Часте збільшення/зменшення похідних фінансових активів		-	(74)
Часте збільшення/зменшення інших фінансових активів		(328 909)	(213 819)
Часте збільшення/зменшення інших активів		-	768
Часте збільшення/зменшення коштів банків		1 773	(92 187)
Часте збільшення/зменшення коштів клієнтів		7 919 703	5 431 419
Часте збільшення/зменшення інших фінансових зобов'язань		(79 027)	640 878
Дивіденди отримані		-	343
Проценти сплачені		(1 876 362)	(1 391 479)
Проценти отримані		5 358 136	4 306 927
Податок на прибуток сплачений (повернений)		(782 976)	(163 582)
Інші надходження (виплати) грошових коштів		1 352	(134)
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		(638 686)	2 313 965
Находження від продажу основних засобів		59	217
Прибавки основних засобів		(116 283)	(18 932)
Прибавки нематеріальних активів		(67 129)	(43 934)
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		(183 362)	(62 649)
Виплати за орендою зобов'язаннями		(65 580)	(60 036)
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		(65 580)	(60 036)
Часте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до зміни змі валютного курсу		(867 628)	2 191 280
Вплив зміни валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		126 068	122 780
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		-	1 748
Часте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(741 560)	2 315 828
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	II	12 703 593	10 387 765
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	II	11 962 033	12 703 593

Ця річна фінансова звітність була підтверджена управлінським персоналом 10 квітня 2025 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова Правління



Н.О. Коваленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 р.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
на кінець дня 31 грудня 2023 р. (у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2023	31 грудня 2022
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	12 703 593	10 387 765
Кредити та заборгованість банків	12	826 727	-
Кредити та заборгованість клієнтів	12	8 567 591	5 516 412
Інвестиції в цінні папери	13	920 970	175 703
Інвестиційна нерухомість		12 650	11 946
Відстрочені податкові активи	10	6 577	50
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	14	82 436	74 154
Основні засоби	14	250 703	260 894
Активи в формі права користування (оренда)	15	82 279	78 208
Інші фінансові активи	16	1 518 353	1 251 633
Інші нефінансові активи	16	85 826	26 636
Необоротні активи, утримувані для продажу		2 371	3 327
Загальна сума активів		25 060 076	17 786 728
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		91 217	179 040
Кошти клієнтів	17	20 263 717	14 572 422
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		26 309	12 576
Забезпечення винагород працівникам		50 999	36 764
Інші фінансові зобов'язання	18	1 168 278	502 985
Інші нефінансові зобов'язання	18	81 069	30 544
Поточні податкові зобов'язання з податку на прибуток		438 373	19 882
Відстрочені податкові зобов'язання	10	28 913	14 056
Загальна сума зобов'язань		22 148 875	15 368 269
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	1 514 505	1 054 704
Незареєстрований статутний капітал	19	-	459 801
Нерозподілений прибуток		984 748	503 281
Емісійний дохід		41	41
Результат від операцій з акціонером	19	165 000	165 000
Резервні та інші фонди банку	19	172 106	172 106
Резерв переоцінки основних засобів		17 450	16 212
Резерв зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів		57 351	46 667
Резерв зміни справедливої вартості боргових фінансових активів		-	647
Усього власного капіталу		2 911 201	2 418 459
Усього зобов'язань і власного капіталу		25 060 076	17 786 728

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 12 березня 2024 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова Правління

Н.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

Додаток Ж

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКЦЕНТ-БАНК»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2023 р.

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 р. (у тисячах гривень)

	Примітки	2023	2022
Дохід від звичайної діяльності		5 656 731	4 724 723
Процентні доходи	4	4 143 331	3 474 153
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	4	4 069 773	3 359 358
Інші процентні доходи	4	73 558	114 795
Комісійні доходи	5	1 452 528	1 183 037
Інші доходи	6	60 872	67 533
Процентні витрати	4	(1 437 791)	(788 285)
Комісійні витрати	5	(1 168 862)	(721 366)
Інші витрати	6	(4 596)	(88 189)
Чистий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток		(74)	(103 313)
Чистий прибуток/збиток від операцій з іноземною валютою		595 693	1 133 402
Чистий прибуток/збиток від переоцінки іноземної валюти		(41 960)	104 726
Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		704	1 834
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		43	(153)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	12	(284 196)	(2 547 614)
Інші прибутки/збитки	6	(1 111)	(7 127)
Витрати на виплати працівникам	7	(989 505)	(753 410)
Витрати зносу та амортизації	8	(127 057)	(131 804)
Інші адміністративні та операційні витрати	9	(1 135 949)	(562 557)
Збиток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності для нефінансових активів	12, 16	211	(1 642)
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		1 062 281	259 225
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		(333)	(71)
Прибуток (збиток) до оподаткування		1 061 948	259 154
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	10	(581 071)	(56 517)
Прибуток (збиток) за рік		480 877	202 637
Інший сукупний дохід:			
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від інвестицій в інструменти капіталу	10, 13	10 684	12 895
Інший сукупний дохід, після оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки основних засобів	10, 14	1 828	3 711
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, після оподаткування:</i>			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	(671)	647
Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, після оподаткування	10, 13	24	-
Чистий інший сукупний дохід за рік за вирахуванням податку на прибуток		11 865	17 253
Усього сукупного доходу за рік		492 742	219 890
Прибуток на одну просту акцію, у гривнях	20	19,15	8,07

Ця річна фінансова звітність була затверджена управлінським персоналом 12 березня 2024 р. і підписана від імені:

Ю.В. Кандауров
Голова Правління

Н.О. Конопкіна
Головний бухгалтер

Примітки, що додаються, є складовою частиною фінансової звітності.

